



ТТК БАНКА АД Скопје Бр. 1

Бр. 02-1860/2  
27-02-2025



**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ**  
за работењето на Банката  
во 2024 година

февруари, 2025 г.

## СОДРЖИНА

1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА .....	3
2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО .....	7
3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ .....	8
4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР .....	10
5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ .....	13
6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ .....	39
6.1. Управување со ризици .....	39
6.2. Оддел за работа со правни лица .....	43
6.3. Оддел со работа со население .....	45
6.4. Картично работење .....	47
6.5. Платен промет во земјата и странство .....	47
6.6. Електронско банкарство .....	48
6.7. Средства и ликвидност .....	48
6.8. Маркетинг и развој на производи .....	51
6.9. Информатичка технологија и позадински работи .....	53
6.10. Човечки ресурси .....	54
6.11. Внатрешна ревизија .....	55
6.12. Сигурност на информативниот систем .....	56
6.13. Заштита на личните податоци .....	57
6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам .....	58
6.15. Животна средина, општествени прашања и управување .....	59
ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ .....	63
ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ .....	64
ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ .....	65
ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ .....	66
ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ .....	66

## 1. ПРОФИЛ НА БАНКАТА

ТТК Банка АД Скопје е основана на 1 јули 2006 година, како резултат на спојувањето на Тетекс – Кредитна банка АД Скопје и Тетовска банка АД Тетово. Оваа интеграција ги обедини повеќедецениското искуство, традицијата и визијата на двете банки, кои беа значајни финансиски институции во Тетовскиот Регион. Со својата доминантна македонска сопственост, поддржана од главниот акционер Тетекс АД Тетово, Банката постави темели за модерен и динамичен пристап кон банкарството. Историјата на ТТК Банка АД Скопје започнува уште во 1961 година, кога беа поставени првите чекори на нејзините претходнички институции. Во текот на децениите, овие банки играа важна улога во развојот на банкарството и економскиот раст на локалната заедница, овозможувајќи поддршка за поединци, семејства и бизниси.

Во текот на своето работење, ТТК Банка АД Скопје се издвои како стабилна финансиска институција со значителен раст. Со доминантен македонски капитал, Банката успеа да изгради силен однос со своите клиенти, обезбедувајќи финансиска поддршка за остварување на нивните цели и потреби. Денес, ТТК Банка АД Скопје е препознатлива по својот фокус на локалниот развој и посветеноста кон создавање долгорочна вредност за заедницата и за економијата на Македонија.

Создадена како банка со голем потенцијал, во текот на годините го зацврстува своето место на пазарот, применувајќи ги основните начела на банкарското работење - стабилност, ликвидност, профитабилност и солвентност.

ТТК Банка АД Скопје како универзална банка успешно ги реализира сите банкарски активности, и тоа: платежни сметки, платен промет во земјата, платен промет со странство, кредитно и документарно работење со физички и правни лица, денарско и девизно штедење, тргување со хартии од вредност, издавање платежни дебитни и кредитни картички Visa и Mastercard, менувачки работи, брз трансфер на пари, понуда на услуги поврзани со платежна сметка преку интернет или преку мобилната апликација, електронски услуги и сервиси, застапување во осигурување, како и други банкарски активности.

Денес, Банката ги нуди приближно сите услуги на дигиталното банкарство на ист начин на кој овие услуги се достапни и во најразвиените земји. Дигитализацијата е процес што Банката го користи со цел унапредување на деловните процеси и зголемување на ефикасноста во работењето. Преку дигиталните канали, Банката континуирано излегува пресрет на финансиските потреби на корисниците, нудејќи брзи, ефикасни и безбедни банкарски услуги.

ТТК Банка АД Скопје обезбедува модерни и ефикасни банкарски услуги преку интернет-банкарството (ТТК Е-bank) и мобилната апликација (ТТК М-bank), овозможувајќи брзи и квалитетни услуги. Банката го задржа позитивниот тренд на раст, како во бројот на корисници, така и во бројот на реализирани трансакции.

Преку соработката со брендovите Visa и Mastercard, Банката создаде конкурентна понуда на картични производи со бесконтактна технологија, нудејќи брз, едноставен и безбеден начин на плаќање. Поволностите за корисниците вклучуваат „3DS2 Secure“ за интернет-плаќања, управување со дневни лимити, бесплатни нотификации за трансакции и учество во наградни програми и промоции на Visa и Mastercard. Оваа понуда придонесе за зголемување на аквизицијата и одржливост на портфолиото.

Бројни години ТТК Банка АД Скопје е активен и препознатлив чинител на Македонската берза за хартии од вредност. Во 2022 година, Банката ја доби наградата „Акција со најголем промет во 2022 година - Друштва под 50 милиони евра пазарна капитализација“, а во 2024 година и наградата „Акција со најголем пораст на цената кај компании со пазарна капитализација под 50 милиони евра“ што ја доделува Македонската берза за хартии од вредност. Овие награди се особено значајни заради покажаната доверба во акцијата на ТТК Банка АД Скопје и претставуваат потврда за препознаеното успешно работење, за професионалноста и за вредноста што ТТК Банка АД Скопје континуирано ја создава за своите акционери, корисници, партнери и за пазарот на капитал.

Со ширење на лепезата на емитувани обврзници, Банката го поттикна развојот на домашниот пазар на капитал и на секундарниот пазар на должнички хартии од вредност. Во 2023 и 2024 година, ТТК Банка АД Скопје успешно ги финализираше процесите за зголемување на основната главнина преку скрип емисија на нови акции по пат на две приватни понуди. Тие се потврда за добро воспоставениот здрав деловен модел, стратешката визија и оперативниот капацитет на Банката и истовремено ја потврдува посветеноста на Банката за постигнување одржлив раст и зајакнување на нејзината финансиска отпорност.

Зголемениот акционерски капитал ѝ овозможи на Банката да продолжи со стратешките иницијативи за раст и иновации, да ја прошири својата понуда на производи и услуги и да ја зајакне својата пазарна конкурентност. Акцијата на ТТК Банка АД Скопје е една од најценетите, најтргуваните и високо вреднувани акции од страна на инвеститорската јавност. Емисијата на нови акции по пат на приватна понуда ја потврдува посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон обезбедување иновативни решенија за своите акционери, обезбедување нови можности и придобивки од нивните инвестиции во Банката на долг рок, како и создавање дополнителна вредност за нив.

Во текот на 2024 година, во согласност со стратешките определби, деловната политика и развојниот план, условите и трендовите на пазарот, а со цел проширување на портфолиото на производи и услуги, зголемување на некамотоносните приходи во ТТК Банка АД Скопје, се отпочнаа активности поврзани за воведување нова финансиска активност - маркетинг на капитално финансирано пензиско осигурување. Преку оваа активност, Банката има за цел да го искористи маркетингот на капитално финансираното пензиско осигурување за да генерира стабилни приходи, да го изгради и да го зајакне односот со клиентите, да го зголеми пазарниот удел и да ја подобри својата конкурентност, додека истовремено придонесува за долгорочна финансиска сигурност на своите клиенти. ТТК банка АД Скопје, преку подржување на регулирањето на приватните пензиски фондови, дава свој придонес во развојот на одговорното инвестирање и претставува клучен учесник во создавањето на финансиски сигурен систем.

ТТК Банка АД Скопје е успешна и стабилно растечка банка со широко распространета мрежа на филијали и експозитури низ цела Македонија. Со 7 филијали, 23 експозитури и 2 шалтери, Банката обезбедува брзи и достапни услуги на фреквентни локации. Во последниот период, во соработка со SIA, мрежата на банкомати беше двојно зголемена, достигнувајќи над 80 локации, што овозможува лесно и безбедно подигање или внесување готовина во секое време и без дополнителни трошоци.

Банката ја зајакна посветеноста кон начелата на ESG, преку преземање на иницијативите за интегрирање на концептот на одржливост и понуда на еколошки

производи и на одржливи банкарски решенија кои промовираат одговорност кон животната средина.

Климатските промени, како една од најголемите глобални закани, добиваат сè поголемо значење, затоа ТТК Банка АД Скопје, како општествено одговорна институција, се стреми да биде пример и да даде придонес кон создавањето „зелена“ и одржлива економија што, во крајна линија, би обезбедило унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард. Зелените опции за финансирање и еколошките дигитални иницијативи се составен дел од нашата банкарска понуда.

Во овој сегмент Банката продолжува со поддршката на зелените кредити, односно долгорочниот кредит за енергетска ефикасност (ЕЕ) за правни лица и долгорочниот кредит за обновливи извори на енергија (ОИЕ) за правни лица од Програмата за финансирање проекти за енергетска ефикасност (ЕЕ) и за обновливи извори на енергија (ОИЕ) во соработка со Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје.

Банката вовеле наменски ЕКО-кредитни производи за физичките лица со цел да понуди поддршка за полесна реализација на инвестициите за подобрување на енергетската ефикасност на нивните домови, за купување енергетски ефикасни производи и за купување еколошки превозни средства што, во крајна линија, би обезбедило унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард.

Во 2024 година, ТТК Банка АД Скопје и Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП), заедно со Меѓународната организација на миграции (ИОМ), потпишаа договори за соработка во рамките на Заедничката програма на Глобалниот фонд на ОН „Зелен финансиски инструмент за подобрување на квалитетот на воздухот и борба со климатските промени“ поддржана од Joint SDG Fund при Обединетите нации. Ова е важен чекор кон обезбедување финансиска и техничка поддршка за домаќинства од недоволно опслужени групи, со цел да им се овозможи пристап до одржливи и зелени инвестиции. Оваа кредитна линија има за цел да ги стимулира инвестициите во обновлива енергија и енергетска ефикасност со цел забрзување на зелени решенија, подобрување на иновациите, намалување на употребата на енергија сè со цел подобар квалитет на воздухот и борба против климатските промени. Поволната и приспособена кредитна понуда на Банката е достапна за домаќинствата од недоволно опслужените целни групи, како што се: домаќинства каде што главен носител на приходот е жена; самохрани родители; домаќинства со лица со попреченост; ромски домаќинства; повратници од странство и приматели на дознаки од странство.

Преку транспарентни и етички активности, Банката ги поддржува и ги промовира вредностите коишто го претставуваат нејзиното работење: доверба, традиција, ентузијазам, искуство и знаење, тимски дух и професионализам. Искуството, посветеноста и отворената соработка со институциите и лицата од општеството придонесоа за развој на компанија којашто е општествено и корпоративно одговорна, давајќи поддршка на лица и институции за развој на нормално и здраво опкружување во кое секој поединец има еднакви права и можности. Активната поддршка што ТТК Банка АД Скопје придонесува кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата и е видлива преку различните активности во форма на спонзорство или донација од Банката за културата, спортот, образованието и здравството, за што Банката има добиено многу награди за корпоративна и општествена одговорност.

Од своите почетоци ТТК Банка АД Скопје успешно имплементира стратегија за корпоративна и општествена одговорност преку поддршка на пошироката заедница, промовирајќи ги вредностите во своето работење. ТТК Банка АД Скопје продолжува да

ја негува својата општествена одговорност со фокус на вработените, кои се клучен столб за успех. Банката активно работи на подобрување на работните услови и на усогласување на платите со постигнатите перформанси, создавајќи стимулативно и мотивирачко работно опкружување.

Банката е посветена на обезбедување праведна родова застапеност, со висок процент на вработени жени, вклучувајќи и жени на раководни позиции, што ја потврдува заложбата за родова еднаквост и инклузивност.

Преку редовно приспособување на понудата и условите, Банката ги следи конкурентните стандарди и ги усогласува со потребите на своите корисници, со цел да обезбеди повисок животен стандард и подобри услови за живот за сите свои вработени и корисници. Оваа стратегија на континуиран раст и развој ја потврдува посветеност на Банката кон одржливото подобрување на општествените услови и квалитетот на животот на заедницата.

ТТК Банка АД Скопје дејствува активно и останува посветена на ширење на свеста за значењето на финансиската писменост на децата и младите, збогатување на знаењата за финансиските производи и услуги и создавање здрави финансиски навики.

#### ➤ **Изјава за мисија на Банката**

Изјавата за мисијата ги содржи долгорочните цели и деловната филозофија на Банката.

Изјавата за мисијата е однапред определен патоказ за развој на стратегиите за управување на деловното работење на Банката.

Изјавата за мисијата на ТТК Банка АД Скопје е:

Ние сме универзална банка - партнер за малите и средни претпријатија во Република Северна Македонија, којашто креира вредности за своите акционери, клиенти и вработени, со помош на претприемничкиот и профитабилниот начин на размислување, оперативната ефикасност и градењето долгорочно партнерство.

Нашите вредности се:

**Довербата** – биди искрен, внимателен, доследен и транспарентен бидејќи довербата е основата на нашата работа;

**Одговорноста** – преземи иницијатива, донеси одлуки и застани зад нивната реализација; и

**Тимската работа** – креирај ефикасна и работна атмосфера, соработувај на сите нивоа со цел остварување подобри резултати.

## 2. ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ НА РАБОТЕЊЕТО

<i>во илјади денари</i>	31.12.2023	31.12.2024	промена за периодот
<b>Показатели на билансот на состојба</b>			
Вкупна актива	10.096.883	11.015.190	9,1%
Нето-кредити на комитенти	4.671.955	5.143.751	10,1%
Бруто-кредити на домаќинства	3.487.952	3.944.580	13,1%
Депозити од комитенти	8.494.278	9.466.090	11,4%
Депозити од домаќинства	6.116.705	6.960.144	13,8%
Парични средства и парични еквиваленти	3.320.816	3.630.636	9,3%
Преземени средства / Вкупна актива	0,06%	0,02%	-0,04 пп
Вкупни депозити / вкупна актива	84,1%	85,9%	1,8 пп
<b>Квалитет на кредитно портфолио</b>			
Вкупна кредитна изложеност (билансна и вонбилансна)	9.629.968	10.380.607	7,8%
Вкупна исправка на вредност и посебна резерва	131.616	138.102	4,9%
Просечно ниво на резервираност	1,4%	1,3%	-0,1 пп
Учество на нефункционални кредити во бруто кредити	2,3%	2,6%	0,3 пп
<b>Показатели за ликвидност</b>			
Ликвидна актива/Вкупна актива	31,0%	28,2%	-2,8 пп
Ликвидна актива / краткорочни обврски	51,1%	48,4%	-2,7 пп
Стапка на покриеност со ликвидност	1132,0%	819,0%	-313,0 пп
<b>Показатели за профитабилноста и ефикасноста</b>			
Финансиски резултат по оданочување	105.203	108.257	2,9%
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	1,1%	1,0%	-0,1 пп
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	9,9%	9,5%	-0,4 пп
Оперативни трошоци / Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	69,3%	72,3%	3,0 пп
Исправка на вредност за финансиски и нефинансиски средства / Нето-каматен приход	17,5%	11,2%	-6,3 пп
Нето-каматен приход / Вкупни оперативни приходи	55,1%	59,7%	4,6 пп
Просечни месечни оперативни приходи	46.507	48.159	3,6%
Нето-каматна маргина	4,3%	4,2%	-0,1 пп
<b>Капитализираност</b>			
Сопствени средства	1.128.126	1.154.849	2,4%
Стапка на адекватност на капиталот	19,1%	17,7%	-1,5 пп
Редовен основен капитал / Актива пондерирана по ризици	18,2%	17,4%	-0,8 пп
<b>Пазарно учество *со 30.09.2024</b>			
Вкупна актива	1,4%	1,3%	-0,1 пп
Депозити од нефинансиски субјекти	1,4%	1,5%	0,1 пп
Капитал	1,3%	1,2%	-0,1 пп
<b>Останато податоци</b>			
Број на експозитури и шалтери	31	32	1
Број на банкомати	83	85	2
Број на вработени	254	262	8
Книговодствена вредност по акција	1.261	1.248	-1,0%
Заработка по акција	111	107	-4,0%

ТТК Банка АД Скопје успешно ја реализираше својата стратегија, работејќи во согласност со клучните цели и задачи утврдени во Деловната политика и во Финансискиот план за 2024 година. Во динамично макроекономско опкружување, Банката ги усогласи своите стратешки насоки, што доведе до зголемена профитабилност и стабилна вредност за клиентите, за вработените и за акционерите.

Финансиските резултати ја потврдуваат стабилноста и одржливиот раст, при што вкупната актива бележи зголемување од 9,1%, нето-кредитите пораснаа за 10,1%, а депозитите од домаќинства се зголемија за 13,8%, што ја одразува довербата на клиентите и способноста на Банката да понуди соодветни финансиски решенија. Истовремено, финансискиот резултат по оданочување е зголемен за 2,9%, а нето-каматниот приход како дел од оперативните приходи продолжува да расте, одразувајќи ја успешната стратегија за управување со приходите и одржување на ефикасноста.

Континуируаниот развој на Банката се огледа и во проширувањето на мрежата на експозитури и банкомати, како и во зголемувањето на бројот на вработени, што претставува јасен показател за нејзината посветеност на подобрување на услугите и на јакнење на човечките капацитети. Со вакви резултати, ТТК Банка АД Скопје продолжува да гради стабилна финансиска иднина и да создава долгорочна вредност за сите засегнати страни.

### 3. МАКРОЕКОНОМСКО И МОНЕТАРНО ОКРУЖУВАЊЕ<sup>1</sup>

**Глобално опкружување.** Ризиците околу светскиот раст се претежно надолни, а ризикот од зголемените геополитички тензии и неизвесноста во трговските политики е најзначаителен на краток рок, што може да се одрази со намалување на понудата на примарните производи и натамошно зголемување на трговските препреки, што би довело до раст на увозните цени и на инфлацијата и пад на довербата. Воедно, послабиот раст или побавното забавување на инфлацијата може да предизвика нестабилност на финансиските пазари и да ја загрози финансиската стабилност, како и да ја зголеми финансиската ранливост, особено на високо задолжените земји во развој. Од друга страна, како позитивни ризици за растот се наведуваат брзото смирување на сегашните геополитички конфликти, посиленото намалување на стапките на штедење на населението, како и евентуалните позитивни шокови на страната на понудата, коишто можат да го зголемат економскиот потенцијал на светската економија.

Кај девизниот курс евро/американски долар се очекува помала депрецијација на американскиот долар. Ревизиите кај светските цени на примарните производи за 2024 и 2025 година се главно надолни, при што се очекува претежно пад на цените во 2024 и 2025 година. Сепак, движењата и оцените за цените на примарните производи и натаму се под силно влијание на случувањата поврзани со војната во Украина и воениот конфликт на Блискиот Исток, што создава голема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз светската и домашната економија.

Во однос на странската каматна стапка ЕУРИБОР со едномесечна рочност, се очекува нејзино намалување, притоа, ЕЦБ, на состанокот во декември, по четврти пат оваа година, ги намали каматните стапки за 0,25 пп, при оценка за послабо закрепнување на економска активност во еврозоната од очекувањата и понатамошно забавување на вкупната инфлација во согласност со очекувањата. Така, во однос на инфлацијата, во декемвриските проекции ЕЦБ направи минимални надолни корекции за оваа и наредната година во однос на септември, така што сега се очекува дека таа ќе изнесува 2,4% и 2,1% во 2024 и 2025 година, додека оцените за економскиот раст се ревидирани малку надолно и се проектира раст од 0,7% во 2024 година, којшто ќе се зголеми на 1,1%, во 2025.

**Макроекономско опкружување.** Најновите услови во домашната економија упатуваат на нормализирање на макроекономска слика. Во третото тримесечје од 2024 година, реалниот годишен раст на БДП малку забрза и достигна 3%. Анализирани по компоненти, годишниот раст произлегува од домашната побарувачка, во чишто рамки, најголем придонес имаат потрошувачката на државата и на населението, а мал раст бележат и бруто-инвестициите. Нето-извозот оствари мал негативен придонес, при речиси непроменети нивоа на извозот и увозот на стоки и услуги. Во ноември 2024 година, годишната стапка на инфлација забрза и изнесува 4,3%, имајќи ја предвид пониската споредбена основа од минатата година кога беа во сила мерките за привремено ограничување на растот на цените. Притоа, годишната стапка, главно, произлегува од основната компонента на инфлацијата, а забрзувањето на ценовниот раст се должи на посилен раст на цените на храната и на послабиот пад на цените на енергенсите, при забавен раст на основната инфлација. Очекувањата на потрошувачите за движењето на цените во следниот период, според анкетата од ноември, и понатаму упатуваат на намалување на цените. Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната, според октомвриските податоци, умерено се прошири, во услови на посилено забрзување на домашната инфлација од таа во еврозоната.

<sup>1</sup> Најнови макроекономски показатели – НБРСМ, декември 2024 година.



Ревизиите во однос на увозните цени се претежно надолни, а неизвесноста поврзана со идната динамика на цените на примарните производи на берзите заради геополитичките тензии и климатските промени сè уште постои.

**Банкарски сектор<sup>2</sup>.** Во текот на 2024 година, банкарскиот систем оствари кредитен раст од 11,2% кој се должи на растот на кредитирањето кај двата сектора, со поизразен придонес на корпоративниот сектор. Годишното зголемување кај корпоративниот сектор, во целост, се должи на зголемено кредитирање во денари. Годишниот раст кај кредитите на домаќинства се должи на растот на кредитите во денари и во странска валута, поизразен кај кредитите во денари.

Движењата кај изворите на средства ја потврдуваат довербата на јавноста во стабилноста на банкарскиот систем, со оглед на остварениот раст на депозитите. На годишно ниво, вкупните депозити се зголемени за 12,4%, во поголем дел заради растот на депозитите на „домаќинствата“, при раст и на депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, растот на депозитите на домаќинствата произлегува од зголемените депозитни пари и долгорочните депозити во денари и во странска валута, при пад на краткорочните депозити во странска валута и во денари додека, кај корпоративниот сектор, растот на депозитите се должи на зголемувањето на сите компоненти, со поголемо учество на депозитните пари и на краткорочните депозити во странска валута и во денари, при раст и на долгорочните депозити во денари и во странска валута.

---

<sup>2</sup> Монетарни движења во Република Северна Македонија: декември 2024 година, НБРСМ.

#### 4. ПОЗИЦИЈАТА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ ВО БАНКАРСКИОТ СЕКТОР<sup>3</sup>

Во текот на 2024 година, банките работеа во макроекономски услови на умерено забрзување на растот на домашната економија и на натамошно постепено забавување на годишната стапка на инфлација, додека геополитичкиот контекст беше сè уште нестабилен, предизвикувајќи неизвесност и зголемени ризици за следниот период. Во такви околности, Народната банка на Република Северна Македонија, започнувајќи од третиот квартал, почна да ја олабавува монетарната политика, преку намалување на основната каматна стапка, како и на каматните стапки на депозитите преку ноќ и на 7 дена, со што го задржи внимателниот пристап кон водењето стабилна монетарна политика. И натаму се очекува дека нивото на каматните стапки, заедно со досегашните промени кај задолжителната резерва и преземените макропрудентни мерки, ќе придонесе за ценовна стабилност на среден рок и за задржување на стабилноста на девизниот курс.

Заклучно со третиот квартал од 2024 година, банкарскиот сектор ја задржа својата стабилност и сигурност во работењето, со подобрена солвентност, добра ликвидност и задржан квалитет на кредитното портфолио.

Вкупна актива, кредити и депозити на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Опис	Банкарски сектор			Мали Банки			ТТК Банка АД Скопје		
	септ.2023	септ.2024	промена %	септ.2023	септ.2024	промена %	септ.2023	септ.2024	промена %
<b>Вкупна актива</b>	<b>703.789</b>	<b>765.036</b>	<b>8,7%</b>	<b>45.026</b>	<b>46.174</b>	<b>2,5%</b>	<b>9.539</b>	<b>10.271</b>	<b>7,7%</b>
<b>Бруто-кредити на клиенти</b>	<b>432.312</b>	<b>464.860</b>	<b>7,5%</b>	<b>26.076</b>	<b>25.384</b>	<b>-2,7%</b>	<b>4.804</b>	<b>5.128</b>	<b>6,7%</b>
претпријатија	207.400	222.863	7,5%	7.576	6.712	-11,4%	1.313	1.313	0,0%
домаќинства	222.027	239.618	7,9%	18.427	18.620	1,0%	3.491	3.815	9,3%
<b>Депозити на клиенти</b>	<b>516.317</b>	<b>556.975</b>	<b>7,9%</b>	<b>32.391</b>	<b>34.492</b>	<b>6,5%</b>	<b>7.396</b>	<b>8.164</b>	<b>10,4%</b>
претпријатија	155.949	162.854	4,4%	6.428	6.383	-0,7%	1.435	1.632	13,7%
домаќинства	340.092	376.723	10,8%	23.951	26.568	10,9%	5.662	6.436	13,7%

Поволни трендови кај штедењето во однос на рочната и валутната структура се бележат во текот на 2024 година. И натаму преовладува долгорочното штедење, како и растот на денарските депозити, поттикнато и од мерките на Народната банка на Република Северна Македонија за поддршка на денаризацијата и штедењето на подолг рок. Заклучно со третиот квартал од 2024 година, се забележува годишен раст и на кредитите на двата сектори, малку посилено кај домаќинствата во однос на претпријатијата.

Билансот на состојба на банкарскиот систем, заклучно со третиот квартал од 2024 година, солидно се зголеми со годишната стапка на раст до ниво од 8,7%. Ваквите движења се резултат најмногу на растот на депозитите од нефинансиските субјекти, којшто на годишна основа изнесува 7,9%. Од секторски аспект, растот на депозитите, во најголем дел, произлегува од зголемувањето на депозитите на домаќинствата. Кредитната активност на банките, заклучно со третиот квартал од годината, бележи пораст од 7,5% на годишна основа, под влијание на растот на кредитирањето на двата сектора, со малку поизразен придонес на секторот домаќинствата.

Депозитната база на ТТК Банка АД Скопје бележи зголемување од 10,4% на годишна основа, заклучно со третиот квартал од 2024 година. Растот на вкупната

<sup>3</sup> Народна банка на Република Северна Македонија - Показатели и податоци за банкарскиот систем за 30.9.2024 година.

депозитна база, во најголем дел, е реализиран од зголемените депозити од домаќинства (со придонес од 79,6%) и зголемените депозити на претпријатија ( со придонес од 20,4%).

ТТК Банка АД Скопје, заклучно со третиот квартал од 2024 година, забележува раст на кредитите од 6,7% на годишно ниво, кој се должи на зголемувањето на салдото на кредитите од секторот домаќинства за 9,3%.

Показатели за ликвидносен ризик на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Показатели	Банкарски систем			Мали Банки			ТТК Банка		
	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024
Ликвидна актива / Вкупна актива	30,6%	31,8%	30,9%	34,5%	34,2%	36,5%	33,2%	31,0%	27,2%
Ликвидна актива / Краткорочни обврски	50,5%	52,3%	54,0%	64,0%	63,2%	70,7%	57,6%	51,1%	48,2%
Ликвидна актива / Депозити на домаќинства	61,9%	65,3%	61,3%	64,7%	61,9%	63,3%	55,8%	51,2%	43,3%
Стапка на покриеност со ликвидност	268,4%	263,5%	289,7%	283,2%	317,4%	292,4%	717,5%	1132,0%	1000,0%

Заклучно со третиот квартал од 2024 година, ликвидносната позиција на банкарскиот систем е стабилна и дополнително зајакна во однос на истиот период од минатата година. Поткрепено од натамошниот депозитен раст, ликвидните средства на банкарскиот систем годишно се зголемија за 0,3%. Во нивната структура, најголем раст бележат паричните средства и пласманите на банките во државни обврзници. Раст бележат и пласманите на банките во странски државни хартии од вредност, како и краткорочните депозити пласирани во странски банки (депозитите преку ноќ и од еден до три месеци, а нешто помалку и депозитите до еден месец). Заклучно со третиот квартал од 2024 година, при раст на ликвидните средства на банкарскиот систем, показателите за ликвидноста бележат благо зголемување и се задржаа на задоволителни нивоа.

Ликвидносната позиција на ТТК Банка АД Скопје, заклучно со третиот квартал од 2024 година, се задржа на стабилно ниво, обезбедувајќи задоволителен капацитет за навремено и редовно намиравање на обврските, но и за поддршка на кредитната активност кон домаќинствата и компаниите. Солидната ликвидност на ТТК Банка АД Скопје се потврдува и преку показателот - стапка на покриеност со ликвидност којашто на 30.9.2024 година изнесува 1000,0%, што е речиси четири пати повисоко над стапката на банкарскиот систем и таа претставува потврда за солидниот обем на ликвидни средства со кој располага ТТК Банка АД Скопје и којшто овозможува ликвидносниот ризик да биде во прифатливи рамки, без појава на ликвидносни притисоци.

Стапка на адекватност на капиталот на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор				
Група	31.12.2022	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024
Банкарски систем	17,7%	18,4%	18,1%	19,0%
Мали банки	19,6%	20,0%	20,1%	20,5%
ТТК Банка АД Скопје	18,9%	19,0%	19,1%	18,0%

Показателите за солвентноста и капитализираноста на банкарскиот систем се задржаа на високо и стабилно ниво. Солвентноста на банкарскиот систем и натаму бележи тренд на подобрување. Стапката на адекватност на капиталот достигна ниво од 19,0%, коешто е највисоко од 2006 година. Задржувањето на добивките остварени во минатата година овозможи натамошно зајакнување на капиталните позиции на банките. Така, нивното зголемување не само што го поткрепи забрзаниот кредитен раст и проширената отворена девизна позиција на банкарскиот систем, туку овозможи и натамошно зголемување на „слободниот“ капитал над потребното минимално ниво. Повисоките показатели за солвентноста во голема мера произлегуваат и од

повисоките регулаторни и супервизорски барања за одржување повисок капитал од страна на банките што, пред сè, е поврзано со заштитните слоеви на капиталот (противцикличниот и заштитниот слој на капиталот за системски значајните банки) и капиталниот додаток утврден врз основа на супервизорска оценка.

ТТК Банка АД Скопје забележа зголемување кај редовниот основен капитал<sup>4</sup> чијшто пораст придонесува за зајакнување на солвентноста на ТТК Банка АД Скопје. Стапката на адекватност на капитал на ТТК Банка АД Скопје, заклучно со 30.9.2024 година, изнесува 18,0%. Надолното движење на показателот за солвентноста, главно, произлегува од забрзаниот раст на кредитирањето.

Показатели за профитабилноста на ТТК Банка АД Скопје и банкарскиот сектор									
Показатели	Банкарски систем			Мали банки			ТТК Банка		
	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	2,3%	2,0%	2,6%	0,4%	0,3%	0,9%	0,9%	1,1%	0,8%
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	18,3%	16,1%	20,2%	3,0%	2,4%	7,5%	8,1%	9,9%	6,9%
Оперативни трошоци /Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	42,4%	43,4%	41,3%	70,8%	72,6%	70,0%	67,1%	69,3%	72,1%
Нето каматен приход /Вкупни редовни приходи	70,7%	70,7%	71,0%	65,2%	65,3%	69,1%	54,9%	55,1%	60,8%
Нето каматен приход/оперативни трошоци	166,7%	162,9%	171,7%	92,0%	89,9%	98,7%	81,7%	79,5%	84,5%

ТТК Банка АД Скопје, заклучно со третиот квартал од 2024 година, оствари позитивен финансиски резултат. Показателите на стапката на поврат на просечната актива и на стапката на поврат на просечниот капитал изнесуваат 0,8% (0,9% 09/2023) и 6,9% (8,1% 09/2023), соодветно.

Високата конкуренција во банкарскиот систем на РСМ влијаеше на потребата Банката постојано да го негува своето скромно учество во банкарскиот пазар и, истовремено, претставуваше поттик да ја зајакне сопствената позиција како банка којашто е блиска и флексибилна за малите и средните компании и којашто води посебна грижа за секторот население, приспособувајќи ги постојните и воведувајќи нови иновативни производи што ќе ги задоволат потребите на комитентите.

Пазарното учество на ТТК Банка АД Скопје на ниво на банкарскиот систем во поодделни сегменти и билансни позиции е прикажано во следната табела:

Пазарно учество на ТТК Банка во банкарскиот систем			
Опис	30.09.2023	31.12.2023	30.09.2024
Билансна сума	1,4%	1,4%	1,3%
Депозити од нефинансиски сектор	1,4%	1,5%	1,5%
Капитал и резерви	1,3%	1,3%	1,2%
Кредити на нефинансиски сектор	1,1%	1,1%	1,1%

<sup>4</sup> Во текот на вториот квартал од 2024 година, ТТК Банка АД Скопје успешно го финализираше процесот на зголемување на основната главнина преку скрип емисија на нови акции по пат на приватна понуда и го зголеми својот почетен капитал.

## 5. РАБОТЕЊЕТО НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ

### 5.1. Корпоративно управување на Банката

#### I. Информации и податоци за Собранието на акционери

Собранието на акционери е орган на Банката во кој акционерите на Банката ги остваруваат своите права, а на секој акционер запишан во акционерската книга на Банката, од денот на уписот, му припаѓа правото на учество во работата на Собранието на акционери и правото на глас. Во согласност со Статутот на Банката, секоја обична акција дава право на глас во Собранието на акционери, а секоја акција којашто дава право на глас, дава право на еден глас во Собранието на акционери на Банката.

Во текот на 2024 година се одржаа три седници на Собранието на акционери од кои едното беше Годишно собрание.

На Годишното собрание на акционери на Банката одржано на 29.3.2024 година, во согласност со Законот за банките, Законот за трговските друштва и други закони и подзаконски акти, беа усвоени: Записникот од 40-тата седница на Собранието на акционери на Банката одржана на ден 4.7.2023 година, Годишниот извештај за работењето на ТТК Банка АД Скопје во 2023 година и Мислење по истиот од Надзорниот одбор, Финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година ревидирани од Друштвото за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и Мислењето за извештаите од Надзорниот одбор, Годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година, Одлуката за употреба и распоредување на нераспределената добивка на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година, Одлуката за зголемување на основната главнина на ТТК Банка АД Скопје со издавање на акции од нова емисија на акции, Одлуката за определување на износот на дивидендата и датуми на исплата на дивиденда за 2023 година (дивиденден календар), Одлуката за прераспределба на кумулативна сеопфатна добивка, Извештајот и оцената на работата на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје во 2023 година, Одлуката за измени и дополнувања на Статутот на Банката, Одлуката за избор на друштво за ревизија за вршење ревизија на финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје, Одлуката за утврдување на надоместокот за учество во работата на членовите на Надзорниот одбор и Одборот за ревизија и Информацијата за резултатите од извршената оценка на соодветноста на кандидатите за членови на Надзорниот одбор.

На седницата на Собранието на акционери на Банката, којашто се одржи на ден 2.7.2024 година, беа усвоени: Записникот од Годишното Собрание на акционери на Банката одржано на ден 29.3.2024 година и Одлуката за именување независен член на Надзорниот одбор на Банката.

На седницата на Собранието на акционери на Банката којашто се одржи на ден 5.11.2024 година беа усвоени: Записникот од 42-та седница на Собранието на акционери на Банката одржана на ден 2.7.2024 година, Одлуката за именување членови на Надзорниот одбор на Банката и Известувањето за резултатите од извршената оценка на соодветноста на кандидатот за независен член на Надзорниот одбор.

За независен надворешен ревизор за вршење ревизија на финансиските извештаи на Банката за 2024 година, во согласност со донесена одлука од Собранието на акционери на Банката, е избрано Друштвото за ревизија „Грант Торнтон“ ДОО Скопје.

## **II. Информации и податоци за Надзорниот одбор**

### **II.1. Состав и членства на членовите на Надзорниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Надзорниот одбор**

Во согласност со член 48 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор го сочинуваат 7 (седум) члена, избрани во постапка и услови во согласност со закон. Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Надзорниот одбор на Банката што функционираше во текот на 2024 година го сочинуваат:

- Бобан Гоговски, претседателот на Надзорниот одбор, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – генерален извршен директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје,
- Драгица Јовановска, дипломиран економист, надвор од Банката не членува во други органи на надзор и/или управување,
- Трим Кемали, дипломиран на комуникациски технологии (компјутерски науки), надвор од Банката има функција на заменик - извршен директор на „Дебарски бањи“ АД Дебар,
- Златко Черепналкоски, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД, Скопје,
- Евгенија Трпкоска, дипломиран економист, надвор од Банката има функција на неизвршен член на Одборот на директори на „Тетекс“ АД Тетово
- Арсен Јаневски, доктор по правни науки, тој е професор во пензија, не членува во други органи на надзор и/или управување,
- Владо Камбовски, доктор по правни науки, надвор од Банката е член на Македонската академија на науки и уметност.

Со решение од 15.8.2024 година донесено од страна на гувернерката на Народна банка на РСМ, беше издадена претходна согласност за именување (реизбор) на независниот член на Надзорниот одбор на Банката, Владо Камбовски, за период од 4 (четири) години.

Членовите на Надзорниот одбор Арсен Јаневски и Владо Камбовски се независни членови на Надзорниот одбор на Банката кои во целост ги исполнуваат критериумите за независност утврдени во Законот за банки.

Со оглед на тоа дека во 2025 година на дел од членовите на Надзорниот одбор им истекува важноста на согласноста за член на Надзорен одбор, со цел навремено обезбедување континуитет во работењето на Надзорниот одбор, Собранието на акционери, на седницата одржана на ден 5.11.2024 година, донесе одлука за реизбор на три члена на одборот и избор на два нови членови, за што се доставени барања до Народната банка на Република Северна Македонија за добивање претходна согласност.

Во текот на 2024 година Надзорниот одбор ги извршуваше работите од своја надлежност во рамките на работите определени со Законот за банките и други законски и подзаконски прописи, со Статутот и со интерните акти на Банката.

Надзорниот одбор, иако во согласност со Законот на банки треба да се состанува најмалку еднаш квартално заради редовно следење и надзор на работењето на Банката, стабилноста и ефикасноста на Банката, обезбедување добро работење и управување и стабилност на Банката, во текот на 2024 година одржа 12 (дванаесет) редовни седници, од кои 1 (една) со користење на комуникациска опрема. На овие седници беа присутни сите членови на Надзорниот одбор, освен на седницата одржана на ден 5.11.2024 година, кога оправдано отсутен беше членот Златко Черепналкоски и на седницата одржана на ден 29.11.2024 година кога оправдано отсутен беше членот Трим Кемали. Исто така, беа организирани и 5 (пет) одлучувања

со писмена согласност на членовите на Надзорниот одбор, заради донесување одлуки како резултат на потребата од поддршка на оперативните функции на Банката.

Во текот на 2024 година Надзорниот одбор, преку доставените материјали на месечно ниво, ги следеше финансиските показатели од работењето на Банката како што се Билансот на состојба, Билансот на успех, продуктивноста, адекватноста на капиталот, каматната маргина, ликвидноста, како и изложеноста на сите видови ризици. Надзорниот одбор, исто така, преку доставените материјали, ја следеше кредитната активност на Банката, наплатата на побарувањата и текот на судските постапки, како и портфолиото на преземените средства.

Врз основа на овие показатели Надзорниот одбор донесуваше соодветни заклучоци во насока на подобрување на работењето на Банката, поголема профитабилност на работењето, одржување на стабилноста, сигурноста и ликвидноста на Банката, како и одржување на добриот углед на Банката.

Надзорниот одбор ја оценуваше соодветноста на воспоставените политики за управувањето со ризици и имајќи ја предвид регулативата од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, како и променетите услови во работењето на Банката, одобри или усвои нивно целосно ревидирање, нивна измена и/или дополнување или ја продолжи нивната важност за следниот период и одобри или усвои и други измени и/или дополнувања во политиките и актите поврзани со останатото работење на Банката.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите коишто во согласност со Законот за банките и со Статутот на Банката имаат обврска да ги доставуваат на квартално, полугодишно и годишно ниво другите органи на Банката (Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор), како и Службата за внатрешна ревизија, Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам и Службата за сигурност на информативниот систем.

Надзорниот одбор ги разгледа и ги усвои и извештаите на Службата за внатрешна ревизија од извршени редовни ревизии во согласност со Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2024 година одобрен од негова страна, како и извештаите за следење реализација на дадените препораки. При разгледувањето на извештаите од извршените ревизии, Надзорниот одбор ги анализираше наодите содржани во истите и го следеше статусот на реализација на препораките на Службата за внатрешна ревизија по однос на констатираните наоди од ревизиите и остана доследен на својот став дека треба во целост да се спроведуваат препораките дадени во извештаите од Службата за внатрешна ревизија, заради доследно спроведување на законските и интерните акти на Банката.

Исто така, на одржаните седници во текот на 2024 година, Надзорниот одбор ги разгледуваше и останатите извештаи произлезени од законската и подзаконската регулатива и од интерните акти на Банката, пред сè, поврзани со управување со ризиците на кои е изложена Банката во своето работење, како и останати информации и слично од доменот на останатото работење на Банката доставувани од надлежните служби.

### **II.1.1. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Надзорниот одбор**

Членовите на Надзорниот одбор ги избира, именува и разрешува Собранието на акционери на Банката со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието на акционери.

При изборот и именувањето на членовите на Надзорниот одбор се води грижа кандидираните членови за Надзорен одбор да ги исполнуваат потребните услови во согласност со законот, со Статутот на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Исто така,

Собранието на акционери на Банката води соодветна грижа за балансиран состав на експертски знаења и адекватна персонална квалификација на членовите на Надзорниот одбор, како и за исполнување на критериумот предвиден со Законот за банките според кој една четвртина од членовите на Надзорниот одбор треба да бидат независни членови кои ги исполнуваат критериумите за независност определени со истиот закон.

За именувањето на членовите на Надзорниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.

На именуваните членови на Надзорниот одбор на Банката им се определува награда за ангажирање и учество во работата на седниците на Надзорниот одбор во износ од 45.000 денари, а за претседателот на Надзорниот одбор износ од 60.000 денари.

Разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор од страна на Собранието на акционери на Банката се врши на законски пропишан начин, во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Надзорниот одбор се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Членовите на Надзорниот одбор, од нивните редови, избираат претседател и заменик – претседател на Надзорниот одбор. Во согласност со член 51 од Статутот на Банката, мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае четири години, а во случај на предвременно престанување на функцијата на член/ови на Надзорниот одбор, на првата наредна седница на Собранието на акционери на Банката се врши избор за испразнетите места за остатокот од мандатот. Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор подолго од три последователни мандати.

Членовите на Надзорниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка за добивање претходна согласност од гувернерот на Народна банка на Република Северна Македонија во согласност со законот и подзаконските акти на Народна банка на Република Северна Македонија и Статутот на Банката, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување, а за независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Надзорниот одбор и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

Членовите на Надзорниот одбор имаат соодветни знаења и искуство за извршување на нивните надлежности и посветуваат доволно време за извршување на обврските што произлегуваат од надлежностите пропишани со Законот за банките и избегнуваат судир на интересите, притоа императивно почитувајќи ги правилата пропишани во случај на појавен судир на интереси и обврските за давање писмени изјави.

Членовите на Надзорниот одбор поседуваат знаења и искуство потребни за независен надзор на работењето на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на коишто е изложена.

Исто така, Надзорниот одбор подготви Извештај за работењето на Надзорниот одбор на Банката за 2023 година и изврши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и ја достави до Собранието на акционери на Банката.



## II.1.2 План за сукцесија на членовите на Надзорен Одбор

Планот за сукцесија е донесен од страна на Одборот за именување, а потврден од Надзорниот одбор на Банката, и е во согласност со Кодексот за корпоративно управување на котираните друштва на Македонска берза за хартии од вредност.

Со планот за сукцесија на членовите на Надзорниот одбор се обезбедува:

- подготвеност за замена на кој било од членовите на Надзорниот одбор, при што особено се води сметка за начелото на добро работење и усогласеност со законските рамки, а особено Законот за банките, Законот за трговски друштва, Статутот на Банката, Кодексот на корпоративно управување на Банката и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

- соодветни акти за избор на соодветни кандидати кои се во согласност со законите, подзаконските акти, Статутот и другите акти на Банката.

- рамка со која се идентификува потребното знаење, вештини и искуство кое ќе даде придонес во општото знаење, вештините и искуството на Надзорниот одбор, а со цел истиот да биде во можност да ги извршува обврските кои произлегуваат од законите, подзаконските акти, Статутот на Банката, Деловникот за работа на Надзорниот одбор и другите акти на Банката.

- континуитет преку непречена сукцесија на кој било од членовите на Надзорниот одбор, која ќе обезбеди рамнотежа меѓу различното професионално искуство, знаење, лични карактеристики и различноста во однос на возраста и полот на членовите.

- сеопфатно и ефикасно познавање на процесите, прашањата и ризиците од секојдневното функционирање на Банката, како и целта на Банката.

Ако бројот на членовите на Надзорниот одбор се намали под бројот определен со Статутот, преостанатите членови на Надзорниот одбор продолжуваат да работат до завршување на постапката и именување нов член на Одборот. Ако бројот на членовите на Надзорниот одбор се намали под бројот определен со закон, преостанатите членови на Надзорниот одбор имаат обврска да свикаат Собрание на акционери во рок од три дена за да се пополни составот на Надзорниот одбор, односно се постапува во согласност со одредбите од Законот за трговските друштва и интерните акти на Банката.

И во двата случаи, предлогот за именување член/членови го даваат акционерите кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број акции со право на глас, во согласност со законските рокови по објавениот повик. Притоа, ќе се води сметка да се земат предвид критериумите за избор на членови на Надзорен одбор предвидени во законската и интерната регулатива.

По приемот на предлогот од акционерите за именување член/ови на Надзорниот одбор, Службата за Секретаријат отпочнува со прибирање на потребната документација со која се докажува исполнувањето на критериумите за избор на член на Надзорен одбор предвидени во законската и подзаконската регулатива.

Одлуката за именување донесена од Собранието на акционери, оцената за соодветност, пополнетиот прашалник за член на Надзорен одбор и останатата пропишана документација со барање се доставува до Народната банка на Република Северна Македонија за добивање решение за издавање согласност за именување член/ови на Надзорен одбор, во рокови пропишани со Законот за банките.

За успешно спроведување на Планот за сукцесија, Банката треба да внимава;

- кога се очекува дека ќе има потреба поединечен член на Надзорниот одбор да биде заменет од друго лице со внимание на истекот на мандатот, возраста на членот, неговата работа и очекувања.

- дали има кандидати кои би можеле успешно да го/ги заменат ова/овие лица.

- навремено да се отпочне со постапката за именување член/ови на Надзорен одбор, со цел да се обезбеди континуитет на надзорот.

- пожелно е во секое време во Надзорниот одбор барем некои од членовите да имаат значајно искуство во вршење на функција член на Надзорен одбор.

## **II.2. Информации и податоци за Одборот за управување со ризици**

### **II.2.1. Состав и членства на членовите на Одборот за управување со ризици во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за управување со ризици**

Во согласност со член 58 од Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици во Банката се состои од 5 (пет) члена кои ги именува Надзорниот одбор на Банката од редот на лицата со посебни права и одговорности. Членови на Одборот за управување со ризици се: генералниот директор за управување со ризици кој е претседател на Одборот, директорот на Секторот Стратешко банкарство кој е заменик претседател на Одборот, директорот на Дирекцијата за управување со ризици, директорот на Секторот Комерцијално банкарство и директорот на Дирекцијата за средства и ликвидност. Со одлука за именување членови на Одборот за управување со ризици може да се именуваат и заменици членови на Одборот за управување со ризици од редот на лицата со посебни права и одговорности кои би ги менувале членовите во нивно отсуство.

Во текот на 2024 година Одборот за управување со ризици работеше во следниот состав:

1. Наталија Алексова, претседател на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, член на Управниот одбор на Банката, не членува во други органи на надзор и/или управување.
2. Гордана Блажевска, член на Одборот за управување со ризици и заменик – претседател на Одборот, дипломиран економист, директор на Секторот за Стратешко банкарство, не членува во други органи на надзор и/или управување,
3. Зоран Колев, член на Одборот за управување со ризици, доктор по економски науки, директор на Секторот за комерцијално банкарство. Надвор од Банката е надворешен комисионер во Комисијата за хартии од вредност.
4. Жарко Митревски, член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор е на Дирекција за средства и ликвидност, не членува во други органи на надзор и/или управување.
5. Маргарета Пајазетовиќ, член на Одборот за управување со ризици, дипломиран економист, директор е на Дирекција за управување со ризици, не членува во други органи на надзор и/или управување.

Со одлука од Надзорниот одбор на Банката како заменици – членови на Одборот за управување со ризици се именувани: Ирина Ристовска, директор на Сектор за правни работи и проблематични пласмани, Зоран Јовановски, директор на Дирекција за деловна мрежа, Леона Димитровска, директор на Дирекција за маркетинг и развој на производи, Даница Јаневска, директор на Дирекцијата за контролинг и стратешко планирање и Снежана Атанасовска, раководител на Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката и СППФТ. Именуваните заменици-членови на Одборот за управување со ризици ги менуваа членовите на Одборот за управување со ризици во нивно отсуство.

Во 2024 година Одборот за управување со ризици работеше и одлучуваше во рамките на своите надлежности утврдени со закон и подзаконски акти, Статутот и другите интерни акти на Банката, на своите седници коишто, во согласност со Законот за банките, се одржуваа еднаш неделно.

На седниците Одборот за управување со ризици редовно ги следеше ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење и го следеше и оценуваше степенот на ризичност на Банката преку разгледување соодветни извештаи произлезени од закон, подзаконски акти и интерните акти на Банката коишто го регулираат управувањето со ризиците.

Преку оваа документација, Одборот за управување со ризици вршеше и оценка на системите на управување со ризиците на Банката и ги анализираше влијанијата од управувањето со ризиците врз работењето на Банката, го следеше спроведувањето

на стратегијата за управување со ризиците и воспоставените политики за управување со ризиците, се грижеше за воспоставување соодветни политики преку нивно ревидирање во согласност со променетата подзаконска регулатива на Народната банка на Република Северна Македонија и/или променетите услови во работењето на Банката и обезбедување формално правно усвојување од страна на Надзорниот одбор на Банката. Исто така, преку разгледување на истата оваа документација, Одборот за управување со ризици го следеше и спроведувањето на интерните акти донесени од Управниот одбор на Банката во врска со одделните видови ризици на коишто е изложена Банката во своето работење.

Во согласност со своите надлежности, Одборот за управување со ризици ја следеше и усогласеноста на работењето на Банката со прописите од областа на управувањето со ризици и ги следеше и оценуваше системите на внатрешна контрола и контролните правила и механизми воспоставени за идентификување, мерење, оценка и следење на ризиците на кои е изложена Банката, како и по однос на тестирање на изложеноста на Банката кон истите.

Во текот на 2024 година Одборот за управување со ризици одржа 52 седници на кои донесе одлуки за ревидирање на воспоставените политики за управување со ризиците, утврди ревидирани политики или ја продолжи важноста на веќе воспоставени политики, како и одлуки за одобрување на изложености кон лица од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката. На своите седници, разгледувајќи ги доставените материјали, со свои констатации и инструкции упатуваше и насочуваше на потребата од преземање мерки и активности, особено во делот на наплатата на достасаните побарувања на Банката како потенцијален ризик од предизвикување дополнителни резервации коишто директно се рефлектираат со негативен ефект врз резултатот од работењето на Банката.

Одборот за управување со ризици, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, доставуваше квартални извештаи за својата работа до Надзорниот одбор на Банката и до Одборот за ревизија.

Исто така, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, Одборот за управување со ризици изврши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја достави до Надзорниот одбор на Банката во рамките на доставениот Извештај за својата работа во 2023 година.

## **II.2.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за управување со ризици**

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ризици. Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици го врши Надзорниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности определени со Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор, притоа водејќи сметка членовите на Одборот за управување со ризици да ги исполнуваат потребните услови за нивно именување во согласност со законот и Статутот на Банката, а во Одборот за управување да има членство на членот на Управниот одбор кој е одговорен за следење на управувањето со ризиците, како критериум што е утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката, Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

Разрешувањето на членовите на Одборот за управување со ризици се врши од страна на Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за управување со ризици се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Составот на Одборот за управување со ризици е во согласност со член 90 став 2 од Законот за банките, член 58 точка 1 од Статутот на Банката и точка 24 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка со тоа што еден од членовите на Управниот одбор, а со оглед на тоа дека во негова надлежност е Дирекцијата за управување со ризици исполнет е и критериумот за задолжително членство во Одборот за управување со ризици утврден со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, а другите членови се лица со посебни права и одговорности именувани во согласност со одредбите од Статутот на Банката, каде што точно е определено од кои организациски единици и кои носители на раководни функции треба да го сочинуваат. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае четири години. Претседателот и заменик - претседателот на Одборот за управување со ризици се именуваат со одлуката за именување членови на Одборот за управување со ризици донесена од Надзорниот одбор на Банката.

Именуваните членови на Одборот за управување со ризици ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и Статутот на Банката и имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години, како и познавање на работењето на Банката, нејзините производи и услуги и на ризиците на коишто е изложена Банката во своето работење.

### **II.3. Информации и податоци за Одборот за ревизија**

#### **II.3.1. Состав и членства на членовите на Одборот за ревизија во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Одборот за ревизија**

Во согласност со член 61 од Статутот на Банката, Одборот за ревизија се состои од пет члена. Мнозинството членови во Одборот за ревизија се избира од редот на членовите на Надзорниот одбор, а останатите членови се независни членови. Членовите на Одборот за ревизија ги именува Надзорниот одбор на Банката со мандат од 4 години.

Во текот на 2024 година Одборот за ревизија работеше во следниот состав:

1. Душко Апостолоски, претседател и независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на „Бенд Ревизија и Консалтинг“ ДОО Тетово.
2. Данче Зографска, независен член на Одборот за ревизија, дипломиран економист, надвор од Банката е управител на Друштво за ревизија и проценка „Елит“ ДООЕЛ Скопје.
3. Бобан Гоговски, дипломиран инженер по електротехника, надвор од Банката има функција на извршен член на Одборот на директори – генерален извршен директор во „Тетекс“ АД Тетово и неизвршен член на Одборот на директори во Централен депозитар за хартии од вредност АД Скопје.
4. Драгица Јовановска, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран економист, надвор од Банката не членува во други органи на надзор и/или управување.
5. Златко Черепналкоски, член на Одборот за ревизија од редот на членовите на Надзорниот одбор на Банката, дипломиран електроинженер, надвор од Банката има функција на директор за продажба и маркетинг во „Енерџи Деливери Солушнс“ АД Скопје.

Претседателот на Одборот за ревизија Душко Апостоловски и членот на Одборот за ревизија Данче Зографска се и овластени ревизори.

Надлежностите на Одборот за ревизија се определени со Законот за банките и со други законски и подзаконски прописи, со Статутот и со интерните акти на Банката.

Во текот на 2024 година Одборот за ревизија одржа пет седници и едно одлучување без одржување на состанок, на кои беа разгледани извештаи и акти коишто се во негова надлежност.

Одборот за ревизија ја следеше усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи и точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди, ги оценуваше системите за внатрешна контрола, ја следеше работата и ја оценуваше ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија, ја следеше реализацијата на препораките на Службата за внатрешна ревизија од страна на одговорните лица, го следеше процесот на ревизија на Банката и ја оценуваше работата на Друштвото за ревизија.

На одржаните седници Одборот за ревизија разгледа и прифати: неревидирани финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година, извештаи на независниот ревизор - Друштво за ревизија „Мур Стивенс“ ДОО Скопје и финансиски извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година изготвени според Методологија на НБРСМ и според МСФИ, понудите од овластени друштва за ревизија за вршење на ревизија на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2024 година, при што на Надзорниот одбор му предложи да донесе одлука за одобрување на предлогот врз основа на која Собранието ќе изврши избор на Друштвото за ревизија „Грант Торнтон“ ДОО Скопје за вршење ревизија на финансиските извештаи на ТТК Банка АД Скопје за 2024 година, извештаите за работењето на Банката во текот на 2024 година, кварталните извештаи за управување со ризици на кои е изложена Банката, кварталните извештаи од Одборот за управување со ризици, извештаите на Службата за внатрешна ревизија за извршени ревизии во согласност со Годишниот план за 2024 година и од извршени инцидентни ревизии, извештаите за следење реализација на дадените препораки, Извештајот за поставеноста и ефикасноста на системот за внатрешна контрола на Банката за 2023 година, како и Годишниот извештај за работа на Службата за внатрешна ревизија за 2023 година и полугодишниот Извештај за работењето на Службата за период јануари - јуни 2024 година, Стратешкиот план за работа на Службата за внатрешна ревизија за периодот 2025 – 2027 година, Ревидираниот Годишен план на Службата за внатрешна ревизија за 2024 година, како и Годишниот план на Службата за внатрешна ревизија за 2025 година.

Одборот за ревизија ги разгледа актите коишто го регулираат работењето на Службата за внатрешна ревизија и тоа: Повелбата на Службата за внатрешна ревизија на ТТК Банка АД Скопје, Процедурата за работата на Службата за внатрешна ревизија, Методологијата за спроведување ИТ-ревизија, Упатството за изготвување стандарден извештај на Службата за внатрешна ревизија, Упатството за изготвување и чување документација на Службата за внатрешна ревизија и Кодексот на етика на Службата за внатрешна ревизија, како и дополнителните нови акти и тоа: Методологија за ревизија на процесот на утврдување на интерниот капитал, одржувањето на нивото на сопствените средства и потребната адекватност на капиталот на Банката, Методологија за ревизија на извршувањето на кредитната функција и на управувањето со кредитниот ризик, Методологија за ревизија на управувањето со ликвидносниот ризик и процесот на утврдување на интерна ликвидност (ПИЛ), Методологија за ревизија на управувањето со оперативниот ризик, Методологија за ревизија на управувањето со пазарниот ризик, Методологија за ревизија на управувањето со ризикот од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности, при што Одборот оцени дека постојните и новите интерни акти на Службата за внатрешна ревизија се дефинирани во

согласност со одредбите од Законот за банки, Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, Законот за трговски друштва, Меѓународните стандарди за професионално извршување на внатрешната ревизија (Стандарди) и Кодексот на етика за внатрешни ревизори и претставуваат солидна основа за вршење на надлежностите на Службата.

Одборот за ревизија го разгледа Извештајот од самооценувањето на работата на Службата за внатрешна ревизија, при што изрази мислење за општа усогласеност со Меѓународните стандарди за професионална пракса на внатрешна ревизија и Кодексот за етика, при што е воспоставен тековен надзор на спроведувањето на ревизорските ангажмани во сите фази, почнувајќи од моментот на започнување на подготовката за ревизија, па сè до самиот крај, фазата на одобрување на извештајот.

Одборот за ревизија ги разгледа и Извештаите на Службата за внатрешна ревизија за оцена на постапување на Банката по Писменото предупредување и по Препораката дадени од Народната банка на Република Северна Македонија и оцени дека во Банката се извршени предвидените активности според Акцискиот план со дефинирани рокови на имплементација.

Одборот за ревизија, во согласност со Законот за банките и Статутот на Банката, го ценеше своето работење во 2023 година од аспект на поединечните членови и колективно даде оцена којашто, заедно со писмениот Извештај на работата во 2023 година, ја достави до Надзорниот одбор на Банката. Исто така Одборот за ревизија, во согласност со Законот на банките и Статутот на Банката, на секои три месеци го известуваше Надзорниот одбор за својата работа во 2024 година и до Надзорниот одбор поднесе и Полугодишен извештај за својата работа во периодот јануари-јуни 2024 година.

### **II.3.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Одборот за ревизија**

Членовите на Одборот за ревизија ги избира, именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Одборот за ревизија се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката и Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор. Членовите на Одборот за ревизија ги разрешува Надзорниот одбор на Банката на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија и Управниот одбор како и во случај кога со оцената на членовите на Одборот за ревизија се утврдени слабости и за надминување на истите е предложено назначување нови членови или замена на постојните членови.

Именуваните членови на Одборот за ревизија ги исполнуваат потребните услови и критериуми предвидени со Законот за банките и Статутот на Банката, а независните членови и критериумите за независност утврдени со Законот за банките. Независните членови на Одборот за ревизија и физичките лица поврзани со нив не се вработени и не се лица со посебни права и одговорности во Банката, не се акционери со квалификувано учество во Банката и не застапуваат акционер со квалификувано учество во Банката, не работат, односно во последните три години не работеле во друштво за ревизија коешто во тој период вршело ревизија на работењето на Банката и во последните три години немале материјален интерес или деловен однос со Банката во вредност којашто просечно годишно надминува 3 милиони денари.

## **II.4. Информации и податоци за Управниот одбор**

### **II.4.1. Состав и членства на членовите на Управниот одбор во други органи на надзор и/или управување, надлежности и функционирање на Управниот одбор**

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката со состои од 3 (три) члена кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката. Со Одлуката за именување на Управниот одбор на Банката, се определува претседател на Управниот одбор на Банката, кој носи наслов генерален извршен директор. Останатите два члена на Управниот одбор носат назив генерален директор за управување со ризици и генерален директор за комерцијално банкарство.

Управниот одбор на Банката што функционираше во текот на 2024 година го сочинуваат:

1. Претседателот на Управниот одбор – генерален извршен директор проф. д-р Драгољуб Арсовски, кој е доктор на економски науки,
2. Членот на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици Наталија Алексова, дипломиран економист,
3. Членот на Управниот одбор – генерален директор за комерцијално банкарство, м-р Димитри Трповски, магистер по бизнис администрација.

Со решенија од 11.3.2024 година и од 25.12.2024 година, донесени од страна на гувернерката на Народната банка на Република Северна Македонија, беше издадена претходна согласност за повторно именување (реизбор) на Наталија Алексова и проф. д-р Драгољуб Арсовски за членови на Управниот одбор на Банката. Надзорниот одбор на Банката, на седницата одржана на ден 26.12.2024 година, донесе одлука за повторно именување (реизбор) на м-р Димитри Трповски за член на Управниот одбор, за што во тек е постапка за добивање претходна согласност од Народната банка на Република Северна Македонија .

Во текот на 2024 година Управниот одбор континуирано ги извршуваше работите поврзани со управувањето и застапувањето на Банката и водењето на работењето на Банката кои им се ставени во надлежност со законската и подзаконската регулатива, со Статутот и со другите акти на Банката. Одлучуваше за уредување прашања од тековен карактер, презеде повеќе мерки и активности за развој и за подобрување на ефикасноста на внатрешната контрола на сите нивоа, како и за подобрување на внатрешната организација на Банката со цел зајакнување на функционирањето на системот на организациската поставеност на Банката, административната и сметководствената контрола и овозможувањето поефикасно следење и контрола на исполнување на оперативните цели, обезбедувањето точност во изработка на финансиските извештаи, обезбедувањето усогласеност на работењето на Банката со интерните политики и акти и законите и регулативата којашто го уредува работењето на банките, зголемувањето на ефикасноста на вкупното работење и унапредувањето на ефикасноста на управувањето.

Управниот одбор во овој период континуирано го следеше текот на наплата на доспеаните побарувања на Банката од правните и физички лица и до стручните служби на Банката предлагаше мерки и активности за подобрување на наплатата на спорните побарувања.

Управниот одбор донесе повеќе измени и дополнувања на интерните акти на Банката - основни процедури, процедури, методологии, со цел усогласување со ревидираните и/или изменети и/или дополнети политики за управување со ризиците од страна на Надзорниот одбор на Банката во процесот на оцена на нивната соодветност со променетата регулатива од страна на Народната банка на Република Северна Македонија, променетите услови во работењето на Банката, макроекономските фактори. Исто така, донесе измени и дополнувања и на други правилници, методологии и процедури поврзани со останатото работење на Банката,

во кои беа дефинирани основните правила на внатрешна контрола при извршување на оперативните активности во Банката.

Управниот одбор ги разгледуваше извештаите на внатрешната ревизија и ги анализираше наодите содржани во нив, како и извештаите на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам и на Служба за сигурност на информативниот систем на Банката.

Во текот на 2024 година Управниот одбор преземаше мерки и активности за реализирање на одлуките и на заклучоците на Надзорниот одбор како и на препораките од Службата за внатрешна ревизија.

Управниот одбор доставуваше до Надзорниот одбор месечни извештаи за работењето на Банката во 2024 година преку кои го известуваше Надзорниот одбор за своето работење.

Во текот на 2024 година, Управниот одбор во континуитет продолжи со преземање активности за зајакнување на информативниот систем за следење на соодветноста и ефикасноста на поставените системи на внатрешна контрола и на процесот за управување со сигурноста на информативниот систем од аспект на обезбедување доверливост, интегритет и расположливост, како и обезбедување континуиран пристап до сите потребни информации на вработените во Банката.

Истовремено, преку воспоставените системи на организација и работа на Банката и внатрешна контрола во сите области од работењето на Банката, Управниот одбор обезбеди непречено функционирање на Службата за внатрешна ревизија и на Службата за усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам и пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел непречено спроведување на нивните активности и овластувања.

Управниот одбор редовно ги следеше и извештајните анализи извршени од страна на менаџментот и од другите надлежни лица од организациски единици и делови на Банката.

Во текот на 2024 година, Управниот одбор одлучуваше и без одржување состанок, но со давање писмена согласност за донесување поединечни интерни акти и одлуки по прашањата од негова надлежност определени со законска и подзаконска регулатива, Статутот и другите акти на Банката, како и по согледана потреба за уредување на настанати ситуации или појавени потреби од тековен карактер и заради јакнење на механизмите и контролните правила во клучните области од работењето на Банката.

#### **II.4.2. Начин на избор, именување и разрешување на членовите на Управниот одбор**

Надзорниот одбор на Банката ги избира, именува и разрешува членовите на Управниот одбор. При изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор, Надзорниот одбор води сметка за условите коишто треба да ги исполнуваат во согласност со законот, со Статутот на Банката и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор. Надзорниот одбор го избира и претседателот на Управниот одбор од редот на членовите на Управниот одбор на Банката.

Изборот и именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува на начин и во постапка определени со Статутот на Банката за работењето и начинот на одлучување на Надзорниот одбор на Банката и Деловникот за работа на Надзорниот одбор.

За именувањето на членовите на Управниот одбор се спроведува постапка за добивање претходна согласност од гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија.



Разрешувањето на членовите на Управниот одбор се врши на начин и постапка како при нивното именување, а во случаи во согласност со законот и Статутот на Банката, како и во случај кога при оцената на членовите на Управниот одбор се утврдат одредени слабости, па за надминување на истите Надзорниот одбор презема активности со давање предлози за назначување нови членови на Управниот одбор или замена на постојните членови.

Во согласност со член 64 од Статутот на Банката, Управниот одбор на Банката се состои од 3 (три) члена кои се подеднакво одговорни за работењето на Банката и за обврските што ги презема Банката. Претседателот на Управниот одбор и членовите на Управниот одбор се именувани за период од четири години. Правата и обврските на членовите на Управниот одбор се уредуваат со договор што го склучуваат членот на Управниот одбор и Надзорниот одбор во име на Банката, а го потпишува претседателот на Надзорниот одбор. Доколку на член/овите на Управниот одбор им престане членството и пред истекот на мандатот, за обезбедување на потребниот број членови пропишан со Законот за банките, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител/и на должноста член на Управен одбор.

Членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје се именувани под услови, критериуми и спроведена постапка во согласност со закон и со подзаконски акти на НБРСМ, со Статутот на ТТК Банка АД Скопје и со Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, на Одборот за управување со ризици, на Одборот за ревизија и на Управниот одбор, при што е утврдено исполнувањето на потребните услови и критериуми за нивното именување.

Членовите на Управниот одбор заедно поседуваат стручни знаења и искуство потребни за независно управување на Банката, за разбирање на активностите што ги врши Банката и на материјалните ризици на коишто е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување пропишани од страна на Советот на Народната банка на Република Северна Македонија донесени во согласност со меѓународните стандарди.

## **II.5. Состав, надлежности и функционирање на Кредитниот одбор**

Во согласност со член 73 од Статутот на Банката Кредитниот одбор го сочинуваат 6 /шест/ членови и 6 /шест/ заменици - членови, кои ги именува Надзорниот одбор на Банката.

Кредитниот одбор го сочинуваат: генералниот извршен директор, генералниот директор за управување со ризици, генералниот директор за комерцијално банкарство директорот на Секторот за комерцијално банкарство, директорот на Секторот за стратешко банкарство и директорот на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Со одлука за именување членови на Кредитниот одбор се именуваат и заменици-членови на Кредитниот одбор од редот на лицата со посебни права и одговорности или останати лица од Секторот за комерцијално банкарство и Секторот за правни работи и проблематични пласмани кои ги заменуваат членовите во нивно отсуство.

Во текот на 2024 година Кредитниот одбор на Банката работеше во состав:

Членови:

1. д-р Драгољуб Арсовски, претседател на Управниот одбор – генерален извршен директор /претседател на Кредитниот одбор/;
2. Наталија Алексова, член на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици;
3. м-р Димитри Трповски, член на Управниот одбор – генерален директор за управување со ризици;
4. Зоран Колев, директор на Секторот за комерцијално банкарство;
5. Гордана Блажевска, директор на Секторот за стратешко банкарство;

6. Ирина Ристовска, директор на Секторот за правни работи и проблематични пласмани.

Заменици-членови на Кредитниот одбор на Банката се: Зоран Јовановски, Бојан Штерјовски, Жарко Митревски, Бранко Спасовски, Емил Ристоски и Леона Димитровска.

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, Кредитниот одбор е надлежен да ги врши следните работи:

- да одлучува по поднесени барања од правни и физички лица за одобрување кредити, акредитиви, гаранции и други видови изложености во рамките на лимитите утврдени со прописите и актите на Банката,
- да донесува одлуки за измена и дополнување на Одлуката за висината на каматните стапки што ја врши ТТК Банка АД Скопје и на Тарифата за надоместоците на услуги што ги врши ТТК Банка АД Скопје и за постојни и при воведување нови производи и услуги;
- да врши продолжување на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати за изложеност којашто ја одобрил во согласност со своите надлежности во процесот на кредитно одлучување и да го доставува на верификација до Одборот за управување со ризици;
- да го верификува продолжувањето на рокот на достасување на побарувањата два и повеќе пати што било одобрено од другите нивоа на кредитно одлучување и најмалку еднаш во месецот доставува до Одборот за управување со ризици Извештај за побарувањата кај кои е извршено продолжување на рокот на достасување во текот на претходниот месец;
- да донесува Одлука за реструктурирања на побарувања и најмалку еднаш во месецот да доставува до Надзорниот одбор на Банката Извештај за реструктурирани побарувања во текот на претходниот месец;
- други работи утврдени со прописите и актите на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа.

Во текот на 2024 година Кредитниот одбор ги вршеше работите за коишто е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, како и определените со неговиот Деловник за работа, на седници коишто се свикуваа и одржуваа најмалку еднаш неделно во согласност со Деловникот за работа на овој Одбор.

## **II.6. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија**

Во согласност со член 74 од Статутот на Банката Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија се состои од 8 (осум) члена.

Во текот на 2024 година Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија работеше во состав:

1. проф. д-р Драгољуб Арсовски, претседател на Управен одбор – генерален извршен директор;
2. Наталија Алексова, член на Управен одбор – генерален директор за управување со ризици;
3. м-р Димитри Трповски, член на Управниот одбор – генерален директор за комерцијално банкарство;
4. Зоран Колев, директор на Сектор Комерцијално банкарство /член на Одборот/;
5. Стево Цветковски, директор на Дирекција за информатичка технологија /член на Одборот/;
6. Христијан Трифуновски, директор на Сектор за ИТ и позадински обработки /член на Одборот/;
7. Новак Вучевски, раководител на Оддел за системска и мрежна поддршка /член на Одборот/;

8. Јовица Стојкоски, Раководител на Служба за сигурност на информативниот систем и лице одговорно за сигурност на информативниот систем на Банката (ОСИС) /член на Одборот/.

Во согласност со Статутот и со другите интерни акти на Банката, во надлежност на Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија е да ги врши следните работи:

- да одлучува и да го набљудува развојот и имплементацијата на стратешките ИТ-планови и да осигурува дека истите се конзистентни со деловната стратегијата.
- да одлучува и да го одобрува портфолиото на проекти во ИТ.
- да ги набљудува извршувањата на главните ИТ-проекти, вклучително да дава и приоритети на проектите, набавките и развојот на нови системи, одржувањето на постојните системи и законските барања и измени.
- да одлучува за ИТ-буџетот и ИТ-целите.
- да ја набљудува соодветноста на ИТ-ресурсите во смисла на луѓе, опрема и обезбедувачите на ИТ-сервиси и да дава крајна одлука во случај на неусогласеност помеѓу понудата и побарувачката.
- да ги ревидира ИТ-проектите коишто имаат значителен трошок или коишто се од голема стратешка важност.
- да решава по основ на големи ИТ-прашања и прави “trade-off” одлуки, односно да го насочи работењето на ИТ на позначајните проекти за Банката за сметка на помалку значајните коишто привремено ги одложува или трајно ги откажува, во случаите кога има поголем број предложени проекти и коишто не можат истовремено да се реализираат во согласност со условите и расположливите ресурси.
- да го следи квалитетот на ИТ-услугите и задоволството на клиентите.

Во текот на 2024 година Одборот за управување и надгледување на информатичка технологија ги вршеше работите за кои е надлежен според Статутот и другите интерни акти на Банката, на седници коишто се свикуваа и одржуваа најмалку еднаш на три месеци, во согласност со Деловникот за работа на овој одбор. На тој начин Одборот за управување и надгледување на информатичката технологија ја оствари основната цел за којашто е формиран - да му помага на Управниот одбор и на Надзорниот одбор во носењето на одлуките во врска со ИТ.

## **II.7. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за наградување**

Во согласност со член 57 став 6 од Статутот на Банката и точка 17 од Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, формиран е Одбор за наградување за надлежности поврзани со воспоставувањето и спроведувањето на Политиката за наградување.

Одборот за наградување во ТТК Банка АД Скопје во 2024 година работеше во следниот состав:

1. Бобан Гоговски - претседател;
2. д-р Арсен Јаневски – член;
3. Трим Кемали – член;
4. Драгица Јовановска – член;
5. академик Владо Камбовски – член.

Одборот за наградување е надлежен да разгледува прашања во врска со вкупниот надомест (фиксен и варијабилен) на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функција на контрола и да доставува соодветни предлози до Надзорниот одбор.

Во текот на 2024 година Одборот за наградување одржа 4 (четири) седници и две одлучувања без одржување на состанок, на кои беа донесени предлог-одлуки од својата надлежност и доставени до Надзорниот одбор за конечно одлучување.

## **II.8. Состав, надлежности и функционирање на Одборот за именување**

Во согласност со член 57 став 5 и 7 од Статутот на Банката, Надзорниот одбор на Банката формира Одбор за именување за надлежности поврзани со воспоставувањето и спроведувањето на Политиката за начинот на избор, следење на работењето и разрешувањето на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризици, Одборот за ревизија, Управниот одбор и на лицето надлежно за функцијата на контрола внатрешна ревизија.

Во текот на 2024 година Одборот за именување во ТТК Банка АД Скопје работеше во следниот состав:

- |                             |               |
|-----------------------------|---------------|
| 1. Бобан Гоговски           | – претседател |
| 2. Драгица Јовановска       | – член        |
| 3. Златко Черепналкоски     | – член        |
| 4. академик Владо Камбовски | – член        |
| 5. д-р Арсен Јаневски       | – член.       |

Во текот на 2024 година Одборот за именување одржа 5 (пет) седници на кои беа донесени предлог-оцени за соодветноста на предложени кандидати за членови на Надзорниот одбор и Управниот одбор и тие се доставени до Надзорниот одбор за конечно одлучување.

## **III. Информации и податоци за организациската структура на Банката, вклучително и за нејзините подружници**

Организациската структура на Банката ги следи практиките и барањата од доброто корпоративно управување и има за цел да ги оптимизира деловните процеси. Нејзината поставеност е во согласност со Статутот, севкупната стратегија и деловната политика на Банката и во насока на исполнување на целите утврдени во нив.

Банката го врши своето работење самостојно и преку своите организациски единици и организациски делови. Организациски единици во Банката се: секторите, дирекциите, службите и одделите, а организациски делови на Банката се филијалите на Банката, во чијшто состав функционираат експозитури и еден шалтер.

Во текот на 2024 година, Управниот одбор функционира со три члена чија надлежност е подетално утврдена во интерните акти. Во втората половина од годината Лицето за обезбедување на сигурност на информативниот систем (ОСИС) се трансформираше во служба, со назив Служба за сигурност на информативен систем. Кон крајот на годината започна со работа еден нов шалтер: Шалтер Општина Битола во рамките на филијала Битола.

Според тоа, заклучно со 31.12.2024 година, организациската структура на Банката ја сочинуваат 5 сектори, четири самостојни служби од кои една под надлежност на Надзорниот одбор, офицер за заштита на лични податоци, 11 дирекции (во рамките на 5 сектори), 22 оддели, мрежа од 7 филијали (Скопје, Тетово, Битола, Куманово, Охрид, Штип, Струмица), 23 експозитури и 2 шалтери.

Организациската структура на Банката со состојба 31.12.2024 е дадена во Прилог 1 кон Годишниот извештај.

#### **IV. Примена на Кодексот за корпоративно управување**

Кодексот за корпоративно управување на ТТК Банка АД Скопје е усвоен од страна на Надзорниот одбор на Банката на 4.7.2023 година. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата за надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.

Со Кодексот за корпоративно управување се опишува управувачката и организациската структура на Банката, односите меѓу управувачките тела и заинтересираните лица, системите на внатрешна контрола и управување со ризиците, транспарентноста и финансиското известување. Корпоративното управување во Банката преставува збир од заемни односи меѓу Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности и акционерите на Банката преку кои се воспоставува соодветна организациска структура и соодветни механизми за дефинирање на целите на Банката и за нивно остварување и следење.

Во корпоративното управување Банката во целост е усогласена со начелата на Кодексот за корпоративно управување и другите важечки прописи.

За таа цел Управниот одбор на Банката даде Изјава за примена на Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 2 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

Во текот на 2024 година ТТК Банка АД Скопје продолжи да презема активности за примена на пропишаните практики на Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирали на Македонската берза, при што Управниот одбор на Банката даде Изјава за усогласеност со Кодексот за корпоративно управување којашто е Прилог 3 кон Годишниот извештај за работењето на Банката.

#### **V. Информации и податоци за акционерската структура на Банката - назив на акционерите со квалификувано учество и нивното учество во вкупниот број акции и вкупниот број издадени акции со право на глас и нивните претставници во Надзорниот одбор на Банката**

На 31.12.2024 година акционерскиот капитал на Банката се состоеше од 1.033.173 обични акции со номинална вредност од 1.000 денари по акција или вкупно 1.033.173.000 денари. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Во текот на 2024 година Банката нема извршено откуп на сопствени акции.

Во месец мај 2024 година извршено е зголемување на основната главнина со средства на Банката со издавање хартии од вредност по пат на приватна понуда од четврта емисија на акции во износ од 67.589.000 денари.

Обичните акции им даваат право на глас на сопствениците на седница на Собранието на акционери, по начелото „една акција - еден глас“ и право на исплата на дивиденда.

Бројот на акционери заклучно со 31.12.2024 година изнесува 1.950, од нив 1.819 се физички лица и 131 се правни лица.

Акциите на Банката котираат на Македонската берза на хартии од вредност, во сегментот на задолжителна котација. Во согласност со Правилата за котација на Македонската берза на хартии од вредност, Банката ги објавува ценовно-чувствителните информации.

Акционер со квалификувано учество е „Тетекс“ АД Тетово кој заедно со поврзаните лица поседува 49,77% од вкупниот број акции на Банката. Претставници во

Надзорниот одбор на Банката се Бобан Гоговски, Евгенија Трпкоска и Драгица Јовановска.

## **VI. Информации и податоци поврзани со спроведувањето на политиката на наградување на Банката**

Наградувањето во Банката се спроведува во согласност со Политиката за наградување донесена врз основа на Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка, којашто на годишна основа е предмет на редовно ревидирање и унапредување.

Политиката за наградување е усогласена со стратешкиот план и деловната политика на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Исто така, Политиката содржи одредби за избегнување и минимизирање на судирите на интерес; оневозможува какво било негативно влијание врз солидното, прудентно и добро управување со ризиците, односно обезбедува превенција од прекумерно преземање ризици.

Во согласност со Политиката, наградувањето во Банката се реализира преку фиксни и варијабилни надоместоци, односно:

- Фиксен дел од вкупниот надоместок, кој зависи од описот на работното место, надлежностите на органот на Банката и други фиксни надоместоци кои следуваат во согласност со закон и општ колективен договор и
- варијабилен дел од надоместокот, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи имајќи го предвид преземеното ниво на ризик и врз основа на дефинирани критериуми (месечен и годишен варијабилен надоместок - бонус).

За операционализација на Политиката за наградување донесена е Процедура за наградување, во којашто подетално се разработени видовите надоместоци, критериумите за наградување и е пропишана постапката за наградување. За спроведување на процесот на наградување се формирани:

- Одбор за наградување, формиран со одлука на Надзорниот одбор, надлежен за одобрување на висината на вкупниот надоместок на членовите на Управниот одбор и на лицата надлежни за функциите за контрола, како и за одобрување на годишниот варијабилен надоместок на лицата со посебни права и одговорности кои одговараат директно пред Управниот одбор и
- Комисија за наградување, формирана со одлука на Управниот одбор, којашто е надлежна за спроведување на постапката за наградување со годишен варијабилен надоместок и нематеријални награди на останатите лица со посебни права и одговорности како и на останатите вработени.

### **• Применети критериуми за наградување**

Вработените во Банката, лицата со посебни права и одговорности вклучително и членовите на УО, примаат фиксен надоместок (плата) утврден во договорите за вработување. Во Политиката се дефинирани начелата и критериумите кога може да биде доделен варијабилен надоместок по одделни категории лица, кој зависи од успешноста во извршувањето на работните задачи, земајќи го предвид и преземеното ниво на ризик, индивидуалните остварувања, остварувањата на ниво на организациска единица и на ниво на Банка. Варијабилниот надоместок не е гарантиран.

Во текот на 2024 година, доделен е месечен варијабилен надомест на 30 вработени, од кои 8 се лица со посебни права и одговорности, во согласност со критериумите пропишани во наведената политика.

Во 2024 година се исплати годишен варијабилен надоместок (бонус) за деловната 2023 година на членовите на Надзорен одбор, членовите на Одборот за ревизија, членовите на Управниот одбор, 1 лице со функција на контрола и 4 лица со посебни права и одговорности. Во декември 2024 година донесени се одлуки на соодветните одбори за резервација на трошоци за доделување на годишен варијабилен надоместок (бонус) за деловната 2024 (кои ќе се ефектуираат во 2025 година) за членовите на Надзорниот одбор, членовите на Управниот одбор, едно лице со функција на контрола и на четири лица со посебни права и одговорности во Банката.

- **Критериумите врз основа на кои е определен делот од надоместокот што се исплаќа во форма на акции или други права коишто даваат можност за стекнување акции**

Во ТТК Банка АД Скопје не се исплаќаат надоместоци во форма на акции и други права коишто даваат можност за стекнување акции.

- **Износ и структура на вкупен надоместок исплатен во текот на 2024 година**

Вкупниот надоместок исплатен во Банката во текот на 2024 година изнесува 249.052 илјади денари. Структурата на вкупниот надоместок искажана според висината и категорија лица на кои им е исплатена соодветната висина и по одделни групи и број на лицата во одделната група е следна:

*Во 000 МКД*

Р. бр	Категории лица	надоместок бруто 2024			сооднос на фиксен и варијабилен дел	број на лица во група	број на лица на кои е исплатен варијабилен дел
		фиксен	варијабилен	вкупно			
1	Членови на НО	4.400	960	5.360	4,6:1	7	7
2	Одбор за ревизија	400	80	480	5:1	5	5
3	Членови на УО	16.231	2.123	18.354	7,6:1	3	3
4	Лица надлежни за функции на контрола	5.868	162	6.030	36,2:1	3	1
5	Останати лица со посебни права и одговорности	40.833	863	41.696	47,3:1	24	10
6	Останати вработени	179.271	322	179.593	556,7:1	232	22
Вкупно		247.003	4.509	251.513	54,8:1	274	48

- **Сооднос на фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок**

апсолутен износ во 000мкд		сооднос на фиксниот и варијабилниот дел
фиксен дел	варијабилен дел	
247.003	4.509	54,8:1

Фиксниот и варијабилниот дел од вкупниот надоместок се во сооднос 54,8:1.

## **VII. Информации и податоци за политиката на Банката за избегнување судир на интересите**

Во 2024 година Банката работеше во согласност со Политиката за идентификување и спречување судир на интереси усвоена од Надзорниот одбор на Банката на седницата од 30.11.2021 година, а потврдена на 29.11.2024 година.

Политиката е во согласност со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка и нејзините измени и дополнувања објавени во („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр.24/18 и бр. 113/19), Законот за банките („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 67/07, бр. 90/09, бр. 67/10, бр. 26/13,

бр.15/15, бр.153/15, бр.190/16, бр.7/19, бр.101/19 и 122/21) и останатите регулативи кои ги уредуваат прашањата поврзани со судир на интереси како и во согласност со прифатените професионални стандарди и кодекси на однесување.

Со оваа политика се дефинирани општите правила и генерални насоки за идентификување, избегнување и спречување судири на интереси, како и за преземање мерки и активности во случаите кога постои судир на интереси.

Политиката е обврзувачка за лицата со посебни права и одговорности во Банката и за сите вработени во Банката.

Конзистентната примена на оваа политика овозможува навремено идентификување на судирите на интереси и преземање соодветни мерки и активности во случаите на постоење судир на интереси.

Членовите на Надзорниот одбор, на Управниот одбор, на Одборот за ревизија и на Одборот за управување со ризици и лицата со посебни права и одговорности кои во согласност со Статутот на Банката се назначени од Управниот одбор на Банката, на секои шест месеци, даваат писмена изјава за не/постоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката и за нив Банката има обврска да ја извести Народната банка на Република Северна Македонија, во рок од 30 дена по истек на полугодieto.

За постоење судир на интереси, пред одржување на седницата, членовите на органите на Банката даваат писмена изјава којашто се доставува до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во која се наведува основот од кој произлегува судирот на интереси. Членовите на органите на Банката не присуствуваат при донесувањето на одлуките доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење судир меѓу нивниот личен интерес и интересот на Банката.

Банката има обврска да ги достави до Народната банка на Република Северна Македонија писмените изјави за постоење судир на интересите дадени од лицата со посебни права и одговорности во Банката, заедно со основот од кој произлегува судирот меѓу личниот интерес и интересот на Банката во рок од 15 дена по нивното донесување.

### **VIII. Информации за користењето услуги од надворешни лица коишто се значајни за целокупното работење на Банката**

За целите на управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица, во 2024 година Банката работеше во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица, потврдена од Надзорниот одбор и Методологијата за избор, следење и оценка на користени услуги од надворешни лица донесена од Управниот одбор, целосно усогласени со релевантните подзаконски акти на Народната банка на Република Северна Македонија.

Предмет на уредувањето на Политиката за користење услуги од надворешни лица е утврдувањето на основните начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица. Користењето услуги од надворешни лица го опфаќа користењето услуги коишто ѝ овозможуваат на Банката да ги врши нејзините финансиски активности. Банката, исто така, утврдува критериуми во согласност со кои се дефинираат значајни услуги од надворешни лица, нивна оценка, следење и известување.

Основната цел на оваа политика е со нејзините одредби да биде опфатен целиот процес, што вклучува најмалку:

- основни начела и насоки за управување со ризиците коишто произлегуваат од користењето услуги од надворешни лица;
- критериуми за дефинирање значајни услуги од надворешни лица; донесување одлука за користење услуги од надворешни лица;
- нивниот избор;
- склучување на договорот;



- оцена и следење на ризиците поврзани со користењето на услуги од надворешни лица;
- надзор на работењето на надворешното лице од аспект на услугите коишто ги извршува за Банката вклучувајќи и следење на работењето на лица коишто надворешното лице ги користи при вршењето на услугите за Банката, како и
- известување на органите на Банката за изложеноста од ризикот на користење на услугите од надворешни лица;
- правила и активности за замена на надворешното лице (англ. exit strategy).

Изборот на надворешно лице се заснова на соодветна анализа на неговото работење. За таа цел Банката развива сопствени критериуми (основни и дополнителни) врз основа на кои врши оцена на способноста и капацитетот на надворешните лица за навремено, квалитетно и ефикасно извршување на услугите.

Квалитетот на услугите што ги обезбедуваат надворешните лица е предмет на следење и годишна оцена.

Оцената на користените услуги од надворешни лица е фаза од процесот на користење услуги од надворешни лица, којшто во согласност со Политиката за користење услуги од надворешни лица се врши на годишна основа за склучените договори со надворешните лица по пропишана методологија. Годишното оценување го сочинуваат поединечната оцена на способноста и квалитетот на услугите од надворешните лица преку оцена на поодделни критериуми и сумарна оцена, кои се дел од годишен интегриран извештај којшто се доставува до Одборот за управување со ризици, до Управниот и до Надзорниот одбор на Банката.

## **IX. Политика на дивиденди**

Во 2024 година, во согласност со Одлуката за употреба и распоредување на остварената добивка по годишната сметка на ТТК Банка АД Скопје за 2023 година донесена на Годишното собрание на акционери на Банката одржано во месец март 2024 година, нето-добивката во вкупен износ од 105,2 милиони денари се распредели на дел за резерви во износ од 0,9 милиони денари и дел за дивиденда во вкупен износ од 104,3 милиони денари или 108,00 денари бруто по акција, од која дел за распределба на дивиденда во акции и дел за исплата на дивиденда. Уписот на новите акции во ЦДХВ и исплатата на дивидендата се изврши во месец мај 2024 година.

## **X. Изгледи за иден развој и деловен потфат**

Најновите услови во економијата овозможуваат да се продолжи со претпазливо нормализирање на поставеноста на монетарната политика. Оттука, централните банки почнаа да ги олабавуваат затегнатите монетарни политики, што сигнализира дека каматните стапки ќе продолжат постепено да се намалуваат и во претстојниот период. И натаму треба да се следат ризиците поврзани со надворешното опкружување, пред сè, цените на примарните производи, коишто сè уште се под влијание на нестабилниот геополитички контекст и климатските промени, а треба да се внимава и на ризиците од домашните фактори коишто можат да влијаат врз побарувачката и цените во следниот период.

Сегашната клима сугерира дека и во следниот период Банката и понатаму внимателно ќе ги анализира тековните макроекономски параметри, ќе ги следи мерките, активностите и предвидувањата на економските авторитети и на носителите на економските политики и на операторите, ќе ги усогласува интерните индикатори и ќе го приспособува нејзиното работење на пазарните услови, со фокус кон одржување на ликвидноста и на долгорочната стабилност.

Банката ќе продолжи да дејствува проактивно, фокусирајќи се кон стабилно и профитабилно оперативно работење врз основа на реални и на предвидливи

очекувања. Кредитната активност се очекува да продолжи да се реализира преку работата со населението и со малите и средни претпријатија, паралелно со севкупното зајакнување на економската активност и на зголемената побарувачка за кредити. Притоа, Банката ќе ги презема сите неопходни активности за одржување на квалитетот на портфолиото, конкурентноста и развојот на понудата на производи и услуги, како и изнаоѓање флексибилни решенија приспособени на потребите на клиентите.

Креирањето одржливи и ефикасни процеси, посветеноста кон зголемување на квалитетот и ефикасноста во клиентската услуга и зголеменото клиентско задоволство, реализацијата на планираниот обем на активности предвидени со деловната политика, понудата на зелени кредитни производи приспособени на потребите на клиентите, натамошниот развој на дигитализација на процесите, надградбата на производите и услугите достапни преку дигиталните канали како и потпирањето на сопствените извори на финансирање и понатаму ќе претставуваат основа на деловната стратегија на Банката за 2025 година, при што и натаму депозитите од секторот население остануваат со доминантно учество во вкупните извори на средства.

## 5.2. Финансиски перформанси на Банката

### ➤ Биланс на успех

во илјади денари	Остварено	Остварено	Индекс	
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2024	апс.	(%)
Нето-приходи од камата	307.492	344.933	37.441	112,2%
Нето-приходи од провизии	176.516	166.964	-9.552	94,6%
Нето-приходи од курсни разлики	15.543	15.716	172	101,1%
Нето-приходи од тргување од средствата и обврските за тргување	1.856	24.182	22.326	1302,9%
Останати приходи од дејноста	56.672	26.111	-30.561	46,1%
<b>Вкупни оперативни приходи</b>	<b>558.079</b>	<b>577.905</b>	<b>19.826</b>	<b>103,6%</b>
<b>Оперативни трошоци</b>	<b>-386.836</b>	<b>-417.625</b>	<b>-30.789</b>	<b>108,0%</b>
<b>Нето оперативен приход</b>	<b>171.244</b>	<b>160.280</b>	<b>-10.963</b>	<b>93,6%</b>
Исправка на вредност на нефинансиски средства	-6.259	-1.092	5.167	17,4%
Исправка на вредноста на финансиски средства	-47.545	-37.396	10.150	78,7%
<b>Добивка (загуба) пред оданочување</b>	<b>117.439</b>	<b>121.793</b>	<b>4.354</b>	<b>103,7%</b>
Данок на добивка	-12.236	-13.536	-1.299	110,6%
<b>Добивка (загуба) по оданочување</b>	<b>105.203</b>	<b>108.257</b>	<b>3.054</b>	<b>102,9%</b>

Во периодот 1.1. - 31.12.2023 година, преку своето редовно оперативно работење, Банката забележа позитивен финансиски резултат од 108,3 милиони денари, што претставува пораст од 2,9% во споредба со истиот период минатата година. Овој успех е резултат на зголемените оперативни приходи од 3,6%, при што истовремено беа контролирани расходите, кои пораснаа за 8,0%. Дополнително, исправките на вредноста на финансиските средства на нето-основа достигнаа 37,4 милиони денари, што ја потврдува финансиската стабилност на Банката и нејзината подготвеност да се справи со динамичните пазарни услови.

Анализирајќи го остварувањето на Банката, вкупните оперативни приходи бележат зголемување од 3,6% во однос на 31.12.2023 година, што е доказ за континуираниот раст и стабилноста на ТТК Банка АД Скопје. Овој пораст најмногу се потврдува преку забрзаниот раст на нето-приходите од камата, кои соодветствуваат со растот на основната кредитна активност на Банката.

Дополнително, значителен придонес во зголемувањето имаат нето-приходите од тргување со средства и обврски, како и нето-приходите од курсни разлики, што ја истакнуваат флексибилноста на Банката во управувањето со ризиците и можностите на пазарот. Овие фактори создаваат цврста основа за понатамошен раст и развој, потврдувајќи ја способноста на Банката да генерира стабилни приходи.



Заклучно со 31.12.2024 година, приходите од камата забележуваат значителен годишен пораст од 17,3%, што ја потврдува силната позиција на Банката во генерирањето приходи преку основната кредитна активност. Од секторска перспектива, особено изразен е растот на учеството на приходите од камата од секторот банки и финансиски институции, кои на крајот на годината учествуваат со 30,5% во вкупните приходи од камата. Ова претставува пораст од 4,6 процентни поени во однос на истиот период од претходната година и е резултат на високите каматни стапки и зголемените вложувања во државни записи и депозити во НБ, како и орочените депозити преку ноќ и на 7 дена. Додека секторот банки и финансиски институции продолжува да бележи забележителен раст, приходите од камата од секторот домаќинства и понатаму имаат доминантно учество во вкупната структура со 51%. Сепак, забележано е намалување на учеството за 4,1 процентни поени, што е резултат на порастот на приходите од камати од банки и финансиски институции.



Доминантна компонента во структурата на расходите од камата има секторот домаќинства и бележи зголемување, пред сè, од повисоките трошоци за камата од секторот домаќинства, како резултат на приливи на долгорочни орочени депозити од овој сектор, како и повисоките каматни стапки, во споредба со претходната година, за сметка на намалено учество на секторот банки и финансиски институции и нефинансиски друштва. Учеството во секторската структура на депозитите од домаќинства изнесува 58,5% и бележи зголемување за 11,3 пп. Учеството на трошоците за камата од секторот нефинансиски друштва изнесува 13,7% и споредено со истиот период од претходната година бележи намалување за 3,3 пп.

Нето-приходите од провизии се втор значаен приход во структурата на вкупните приходи на Банката. Категоријата нето-приходи од провизии за 2024 година изнесуваат 166,9 милиони денари. Со состојба на 31.12.2024 година, приходите од провизии бележат годишно зголемување за 2,5%, кое се должи, пред сè на зголемените приходи од провизии од картично работење, брокерско работење, приходите од провизии од ПП во странство. Доминантно учество во генерирањето на приходите од провизија има платниот промет во земјата со 46,9% како и провизиите од картично работење со 35,0%.

Учеството на приходите од провизии од секторот домаќинства во 2024 година изнесува 43,8% (2023 година: 43,7%), од кои 25,2% се провизии остварени од платниот промет во земјата, 6,7% се провизии остварени во доменот на картичното работење, 4,5% се провизии остварени од платниот промет со странство и 7,4% од провизии од кредитни и останати активности. Учеството на провизии остварени од нефинансиските правни лица изнесува 27,0% (2023 година: 28,2%), од кои 17,7% потекнуваат од платниот промет во земјата, 3,3% од провизии од кредитни активности и 2,5% од платниот промет со странство.

Заклучно со 31.12.2024 година, нето-приходите од тргување со средства и обврски за тргување покажуваат позитивен резултат од 24,2 милиони денари. Овој

пораст е резултат на зголеменото портфолио за тргување, како и поволните пазарни услови што доведоа до раст на пазарните цени на активите во портфолиото за тргување. Со оваа успешна стратегија за управување со инвестициите, Банката го максимизира својот принос, што ја потврдува нејзината способност да ги искористи пазарните услови за да генерира позитивни финансиски резултати.

Кај оперативните трошоци во текот на 2024 година се забележува пораст од 8,0% или 30,8 милиони денари. Овој пораст најмногу се должи на зголемените трошоци за плати и вработени, што ја одразува стратегијата на Банката за инвестиција во човечките ресурси и задржување квалификуван персонал, како и на повисоките трошоци за амортизација, кои се резултат на инвестиции во модернизација на инфраструктурата и технологијата. Сепак, Банката успеа да ги контролира материјалните и административните трошоци, кои се намалени, што ја покажува нејзината способност за ефикасно управување со трошоците и оптимизирање на оперативните процеси. Оваа рамнотежа помеѓу инвестициите во развој и контролата на трошоците ја потврдува посветеноста на Банката за одржување одржлив раст и ефикасност во своето работење.

Исправката на вредност на финансиски средства на нето-основа за 2023 година изнесува 37,4 милиони денари. Споредено со истиот период од претходната година, таа е на пониско ниво за 10,2 милиони денари или за 21,3% пред сè од подобрениот квалитет на кредитното портфолио како резултат на засилените активности на банката за наплата на кредитните пласмани. Овој тренд на намалување е резултат на засилените активности на Банката во наплатата на кредитните пласмани, кои ја подобруваат кредитната дисциплина и ја намалуваат потребата за формирање дополнителни исправки на вредност. Ова позитивно намалување на исправките на вредноста ја потврдува успешноста на стратегијата за управување со ризиците и наплатата на побарувањата, што ја потврдува стабилноста на Банката и нејзината одржлива ликвидност.

### ➤ Извори на средства

Динамиката и структурата на позначајните позиции во рамките на вкупните извори на средства на Банката со состојба на 31.12.2024 година е следна:

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од банки	694	0,0%	33	0,0%	-660	4,8%
Депозити од комитенти	8.494.278	84,1%	9.466.090	85,9%	971.812	111,4%
Обврски по кредити	96.109	1,0%	64.280	0,6%	-31.830	66,9%
Субординирани обврски	187.604	1,9%	94.434	0,9%	-93.170	50,3%
Посебна резерва и резервирања	4.943	0,0%	15.488	0,1%	10.545	313,3%
ПВР и останата пасива	95.827	0,9%	85.733	0,8%	-10.095	89,5%
Акционерски капитал и резерви	1.217.427	12,1%	1.289.133	11,7%	71.705	105,9%
<b>ВКУПНА ПАСИВА</b>	<b>10.096.883</b>	<b>100,0%</b>	<b>11.015.190</b>	<b>100,0%</b>	<b>918.307</b>	<b>109,1%</b>

Вкупните извори на средства на банката достигнаа 11.015 милиони денари, со раст од 9,1% или 918 милиони денари, поттикнати од силниот прилив на депозити од комитентите.

Депозитите на комитентите, кои изнесуваат 9.466 милиони денари, забележаа раст од 11,4% или 972 милиони денари, што дополнително ја потврдува стабилноста и довербата во банката.

Од друга страна, субординираните обврски забележаа намалување за 94,4 милиони денари, заради исплатата на првата корпоративна обврзница, додека обврските по кредити беа намалени за 31,8 милиони денари, заради отплаќање на кредитните линии.

Капиталот на Банката, исто така, бележи значаен раст од 71,7 милиони денари или 5,9%. Ова зголемување е резултат на успешната емисија на нови акции преку приватна понуда, со што основната главнина се зголеми за 67,6 милиони денари, како и генерирањето позитивен финансиски резултат кој ја поддржа стабилноста и растот на банката.

Сите овие достигнувања ја потврдуваат силната позиција на банката и нејзината посветеност на растот и стабилноста во текот на 2024 година.

## ✓ Депозити

### Секторска структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити од финансиски институции	413.643	4,9%	788.133	8,3%	374.490	190,5%
Депозити од претпријатија	1.963.931	23,1%	1.717.813	18,1%	-246.118	87,5%
Депозити од домаќинства	6.116.705	72,0%	6.960.144	73,5%	843.439	113,8%
<b>ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ</b>	<b>8.494.278</b>	<b>100,0%</b>	<b>9.466.090</b>	<b>100,0%</b>	<b>971.812</b>	<b>111,4%</b>

Депозитната база на Банката во 2024 година забележува зголемување за 972 милиони денари или 11,4%. Ова зголемување е поттикнато од стабилниот раст на депозитите од различни сектори, при што домаќинствата продолжуваат да имаат водечка улога со учество од 73,5% во вкупната структура. Депозитите од овој сектор бележат значително годишно зголемување од 13,8%, што ја потврдува стабилноста и довербата на клиентите. Кај секторот финансиски институции се забележува впечатливо зголемување од 90,5% на депозитната база, што ја рефлектира ефикасноста на Банката во привлекувањето на овој сегмент.

Ова зголемување на депозитната база е силен показател за стабилноста на ТТК Банка АД Скопје, која продолжува да ја потврдува својата позиција на пазарот и доверлив партнер за финансиски услуги.

### Валутна структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски депозити	5.907.049	69,5%	6.742.070	71,2%	835.020	114,1%
Денарски депозити со девизна клаузула	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Девизни депозити	2.587.229	30,5%	2.724.020	28,8%	136.791	105,3%
<b>ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ</b>	<b>8.494.278</b>	<b>100,0%</b>	<b>9.466.090</b>	<b>100,0%</b>	<b>971.812</b>	<b>111,4%</b>

Од аспект на валутната структура, денарските депозити и понатаму го задржуваат доминантното учество во вкупните депозити од 71,2% (69,5% во 2023 година). Депозитите во денари бележат годишно зголемување за 14,1%, како резултат на забрзан раст и кај двата сектора домаќинства и финансиски институции, при остварен раст на депозитите во странска валута (зголемување за 136,8 милиони денари или 5,3%), во најголем дел од орочени долгорочни депозити од секторот домаќинства.

### Рочна структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Депозити по видување	4.936.735	58,1%	5.349.830	56,5%	413.095	108,4%
Краткорочни депозити	1.194.834	14,1%	1.077.112	11,4%	-117.722	90,1%
Долгорочни депозити	2.362.709	27,8%	3.039.148	32,1%	676.439	128,6%
<b>ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ ОД КОМИТЕНТИ</b>	<b>8.494.278</b>	<b>100,0%</b>	<b>9.466.090</b>	<b>100,0%</b>	<b>971.812</b>	<b>111,4%</b>

Депозитите по видување бележат раст од 413,1 милиони денари или за 8,4%, со што го задржуваат своето доминантно учество во рочната структура на вкупните депозити од комитенти и тоа на крајот од 2023 година изнесува 56,5% (58,1% во 2023 година). Годишно зголемување бележат долгорочните орочени депозити за 676,4 милиони денари, главно од приливи на депозити од секторот домаќинства (долгорочни депозити во денари и евра), наспроти намалувањето на краткоточните депозити за 117,7 милиони денари.

### ✓ Средства и пласмани

Позначајните позиции во рамките на вкупните средства на Банката во текот на 2024 година ја прикажаа следнава динамика и структура:

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Парични средства и парични еквиваленти	3.320.816	32,9%	3.630.636	33,0%	309.820	109,3%
Вложувања во хартии од вредност и средства за тргување	1.594.770	15,8%	1.641.688	14,9%	46.918	102,9%
Кредити на комитенти, нето	4.671.955	46,3%	5.143.751	46,7%	471.796	110,1%
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	6.094	0,1%	1.817	0,0%	-4.277	29,8%
Основни средства	257.375	2,5%	253.738	2,3%	-3.638	98,6%
АВР и останата актива	245.868	2,4%	343.538	3,1%	97.669	139,7%
<b>ВКУПНА АКТИВА</b>	<b>10.096.883</b>	<b>100,0%</b>	<b>11.015.190</b>	<b>100,0%</b>	<b>918.307</b>	<b>109,1%</b>

Динамиката на вкупната актива на Банката се движи во согласност со движењето на вкупните извори на средства. Нето-кредитите на комитенти имаат значителен раст од 10,1%, или 471,8 милиони денари, продолжувајќи со своето доминантно учество во вкупната актива, кое на крајот од 2024 година изнесува 46,7% (во споредба со 46,3% во 2023 година). Овој раст е одраз на довербата што ја имаат клиентите во Банката, како и на нејзината способност да понуди решенија кои се во согласност со тековните економски потреби.

Паричните средства и паричните еквиваленти имаат клучна улога во зголемувањето на вкупната актива, со годишен раст од 309,8 милиони денари, односно 9,3%. Ова доведува до зголемување на учеството во вкупната актива, кое на крајот од 2024 година изнесува 33,0% (во споредба со 32,9% во 2023 година). Вложувањата во хартии од вредност и средства за тргување бележат умерен пораст од 46,9 милиони денари или 2,9%, во споредба со крајот на претходната година.

### ✓ Кредити

#### Секторска структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Кредити на претпријатија	1.307.718	27,3%	1.325.113	25,1%	17.395	101,3%
Кредити на домаќинства	3.487.952	72,7%	3.944.580	74,8%	456.628	113,1%
Кредити на финансиски институции	853	0,0%	2.947	0,1%	2.094	345,6%
<b>ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ</b>	<b>4.796.523</b>	<b>100,0%</b>	<b>5.272.641</b>	<b>100,0%</b>	<b>476.118</b>	<b>109,9%</b>

На годишно ниво, бруто-кредитите на комитенти забележуваат зголемување во износ од 476,1 милиони денари или 9,9%. Доминантно учество во секторската структура и понатаму имаат кредитите од секторот население и тоа заклучно со 31.12.2024 година изнесува 74,8%. Годишното зголемување во целост се должи од порастот на кредитите од домаќинства за 456,6 милиони денари или за 13,1%.

## Валутна структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Денарски кредити	3.010.991	62,8%	3.472.061	65,9%	461.070	115,3%
Денарски кредити со девизна клаузула	1.767.087	36,8%	1.787.327	33,9%	20.240	101,1%
Девизни кредити	18.444	0,4%	13.252	0,3%	-5.192	71,8%
<b>ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ</b>	<b>4.796.523</b>	<b>100,0%</b>	<b>5.272.641</b>	<b>100,0%</b>	<b>476.118</b>	<b>109,9%</b>

Од аспект на валутната структура, годишниот пораст на кредитите е резултат на значително зголемување на денарските кредити, кои се зголемија за 461 милиони денари или 15,3%. Овој пораст произлегува од растот на потрошувачките кредити во секторот население. Исто така, девизните кредити покажуваат умерен раст од 1,1% или 20 милиони денари.

## Рочна структура

во илјади денари	31.12.2023		31.12.2024		Индекс	
	Износ	Структура	Износ	Структура	апс.	(%)
Краткорочни кредити	379.399	7,9%	433.200	8,2%	53.801	114,2%
Долгорочни кредити	4.307.843	89,8%	4.701.234	89,2%	393.390	109,1%
Нефункционални кредити*	109.281	2,3%	138.207	2,6%	28.926	126,5%
<b>ВКУПНО БРУТО КРЕДИТИ</b>	<b>4.796.523</b>	<b>100,0%</b>	<b>5.272.641</b>	<b>100,0%</b>	<b>476.118</b>	<b>109,9%</b>

Во однос на рочната структура, вкупниот пораст на кредитите е резултат на зголеменото салдо на долгорочните кредити, кои се зголемија за 9,1% или 393,4 милиони денари. Овој пораст произлегува од секторот домаќинства. Дополнително, забележано е и зголемување на краткорочните кредити за 14,2% или 53,8 милиони денари.

## 6. АКТИВНОСТИ ПО СЕГМЕНТИ

### 6.1. Управување со ризици

Управувањето со ризиците претставува значајна функција во работењето на Банката, којашто обезбедува стабилност на долг рок и остварување на поставените цели со изложување на прифатливо ниво на ризик. Заради важноста на управувањето со ризиците при остварување на финансиските и деловните цели на Банката, во текот на 2024 година се спроведоа мерки и активности коишто дејствуваа во насока на унапредување на воспоставениот систем за управување со ризици.

Во согласност со организациската поставеност, управувањето со ризиците се спроведува на сите нивоа во организациската хиерархиска структура, и тоа на:

1. Стратегиско ниво – од страна на Надзорниот одбор, на Управниот одбор и на Одборот за управување со ризици;
2. Макро ниво – од страна на Дирекцијата за управување со ризици и
3. Микро ниво – од страна на вработените, кои при преземање на ризикот, ја остваруваат својата улога во управувањето со ризиците преку конзистентна примена на интерните акти на Банката.

Управувањето со одделните ризици ги опфаќа активностите поврзани со идентификување, мерење/оцена, следење и контрола на ризиците, со што се создава основа за исполнување на следните цели:

- Вработените кои ги преземаат ризиците и вработените кои управуваат со ризиците јасно да ги разбираат истите;



- Изложеноста на одделни ризици и вкупниот профил на ризик на Банката да биде во согласност со стратегијата и рамката поставена од страна на Надзорниот одбор;
- Одлуките за изложување на одделни видови ризици да бидат во согласност со целите поставени во Развојниот план на Банката;
- Воспоставување и одржување прифатлив сооднос меѓу стапката на принос и преземените ризици;
- Одржување соодветно ниво на капитал за покривање на сите преземени ризици.

### ➤ Адекватност на капиталот



Управувањето со капиталот на Банката и одржувањето соодветна стапка на адекватност на капиталот претставува составен дел од системот за управување со ризици. Во рамките на овој процес Банката пресметува интересен капитал потребен за покривање на материјалните ризици на коишто е изложена. На крајот на 2024 година стапката на адекватноста на капиталот изнесува 17,67%, што претставува намалување од 1,46 процентни поени на годишна основа. На годишна основа се забележува зголемување на активата пондерирана според кредитен и оперативен ризик, а намалување на пондерираната актива кај валутен ризик.

### ➤ Кредитен ризик

Во текот на 2024 година кредитниот ризик претставуваше ризик со најголемо значење за работењето на Банката, а произлегува оттаму што кредитната активност на Банката претставува доминантна позиција во нејзината вкупна актива.

Во текот на годината беа спроведени повеќе мерки коишто имаа за цел унапредување на целокупниот процес на управување со кредитниот ризик, и тоа од фазата на одобрување, преку фазата на следење и мерење на кредитниот ризик, сè до фазата на присилна наплата на побарувањата.

Во текот на 2024 година Банката вршеше класификација на кредитната изложеност и пресметка на исправка на вредност и посебна резерва само на поединечна основа.

Преку постојано следење на диверзификацијата на изложеноста од аспект на: сектор, дејност, географска локација, тип обезбедување, тип производ, валута и слично, се обезбеди дисперзирање на кредитниот ризик и оптимизирање на квалитетот на кредитната изложеност.

Вкупната кредитна изложеност на Банката на 31.12.2024 година изнесува 10.381 милиони денари и во однос на 31.12.2023 година е зголемена за 7,80%. На крајот на годината вкупниот износ на пресметана исправка на вредност/посебна резерва изнесува 138.102 илјади денари и истата на годишно ниво е зголемена за 6.486 илјади денари.

Во прилог е претставена секторската структура на кредитната изложеност за 2024 и 2023 година. Споредбено на годишно ниво од секторски аспект се забележува намалување на кредитната изложеност кај нефинансиски правни лица за 6.800 илјади денари и зголемување на кредитната изложеноста кај физички лица и ТП за 466.921 илјада денари и кај финансиски институции за 290.521 илјада денари.





### ➤ Ликвидносен ризик

Во текот на 2024 година Банката на континуирана основа управуваше со ликвидносниот ризик во согласност со законските одредби и интерните акти и тоа преку планирање и следење на приливите и одливите на паричните средства, следење на нивото на ликвидност и стапката на покриеност со ликвидност, воспоставување и одржување на соодветна рочна структура, следење на изворите на средства и нивна концентрација и расположливите неоптоварени средства, интерни ликвидносни показатели, вложувања во удели во инвестициски фондови и сл.

Ликвидната актива на 31.12.2024 година изнесуваше 3.108 милиони денари и на годишна основа е намалена за 24 милиони денари, односно за 0,77%.

На крајот на годината учеството на ликвидната во вкупната актива изнесува 28,21%, а покриеноста на краткорочните обврски со ликвидна актива е 48,35%.

### ➤ Пазарни ризици

Преку следење на флукуациите на пазарните цени на хартиите од вредност коишто се дел од портфолиото за тргување, Банката на редовна основа управуваше со пазарниот ризик.

Заради минималното учество на портфолиото за тргување во вкупната актива на Банката, ризикот што произлегува од промената на цените на финансиските инструменти нема значајно влијание врз нејзиното работење.

Во рамките на пазарните ризици, Банката управува и со каматниот и со валутниот ризик. Банката на редовна месечна основа го утврдува ефектот од промените на каматните стапки врз економската вредност на портфолиото на банкарските активности, за што доставува извештаи до органите на управување во Банката и до НБРСМ. Каматниот ризик мерен преку учеството на промената на економската вредност на портфолиото на банкарските активности во сопствените средства бележи зголемување од 2,43% на крајот на 2023 година на 6,22% на крајот од 2024 година и тој е во рамките на поставените интерни и законски лимити.

Управувањето со валутниот ризик се остварува преку почитување на законските и интерно дефинираните лимити со кои се ограничуваат отворените девизни позиции по одделни валути и агрегатно, како и преку дефинирање и примена на прифатливи инструменти за ублажување на истиот. Во текот на годината споменатите показатели се движеа во рамките на воспоставените лимити.

На 31.12.2024 година отворената девизна позиција на Банката е долга и изнесува 34,8 милиони денари, што претставува 3,0% од сопствените средства на Банката.

### ➤ **Оперативен ризик**

Следењето и управувањето со оперативниот ризик што се појавува како последица на несоодветни или на погрешни интерни процеси, заради грешки на вработените, грешки на системот или заради влијанието на надворешни настани во Банката се спроведуваа во согласност со Политиката за управување со оперативен ризик.

Од извршената анализа на пријавените оперативни ризици во текот на 2023 година, најчеста причина за појава на ризични настани биле човечкиот и надворешниот фактор со приближно учество во вкупно пријавените штетни настани.

Управувањето со оперативните ризици се врши децентрализирано од страна на сите вработени и организациски единици, додека следењето и известувањето се надлежност на Дирекцијата за управување со ризици. Управувањето со оперативниот ризик е сложен процес кој бара активно учество на сите вработени во Банката со цел минимизирање на можноста за настанување штетни настани, ограничување на обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво коешто е прифатливо за Банката.

Во текот на 2023 година беа спроведени обуки за оперативен ризик на три нивоа и тоа: прво ниво за сите вработени, второ ниво за известувачите за оперативен ризик и трето ниво за лицата вклучени во годишната оценка на оперативниот ризик.

### ➤ **Други немерливи ризици**

Врз основа на добиените материјали од надлежните организациски единици, Дирекцијата за управување со ризици на квартална и годишна основа изработува извештаи за следење на стратемскиот и репутациониот ризик, коишто ги доставуваше до Одборот за управување со ризици, до Управниот одбор, до Одборот за ревизија и до Надзорниот одбор.

Преземените мерки за унапредување на системот за управување со ризици придонесоа Банката да оствари ефикасно управување со нив, односно да ја одржува изложеноста на ризиците од оваа група на умерено ниво.

### ➤ **Стрес-тест анализи**

Дел од системот за управување со ризици претставуваат и стрес-тест анализите коишто се спроведуваат најмалку на годишна основа. Банката изврши стрес-тестирање на изложеноста на одделните ризици, како и на нивното меѓусебно влијание преку спроведување комбинирано сценарио и стрес-тестирање во обратна насока со состојба на 31.12.2024 година. Резултатите од стрес-тест анализата го рефлектираат влијанието на одделните ризици врз финансискиот резултат, ликвидносните показатели и стапката на адекватност на капиталот на Банката, при што истите покажаа дека солвентноста и ликвидноста би биле загроени само кај дел од сценаријата при реализација на претпоставките дефинирани во поодделните сценарија и комбинираното сценарио.

## 6.2. Оддел за работа со правни лица

### ✓ Кредитирање големи клиенти и мали и средни претпријатија

Во текот на 2024 година, Банката продолжи да го зајакнува партнерството со своите постојни клиенти, со цел да ги поддржи нивните активности преку понуда на индивидуализирани решенија и производи. Овој пристап беше фокусиран на создавање долгорочни партнерства, со нагласена ефикасност и успешност во сите области на соработка.

Преку редовни контакти и посети на клиентите, Банката постојано ги следеше нивните потреби и нивото на задоволство од соработката. Овој мониторинг придонесе за оптимизирање на конкурентноста на понудените кредитни продукти, услуги од областа на платните промети, документарното работење и електронското банкарство.

Во услови на глобални предизвици кои имале значајно влијание на економијата, Банката ја насочи својата понуда производи кон високо бонитетни компании со развоен потенцијал, како и компании кои реализираат одржливи и профитабилни инвестициски проекти. Притоа, се фокусираше на финансирање зелени проекти и иницијативи за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност.

Со цел да се подобри управувањето со ризиците, Банката презеде активности за засилен мониторинг на клиентите со повисок кредитен ризик, што резултираше со подобрена наплата на редовните побарувања и оние во доцнење.

Банката во текот на 2024 година направи нова поделба на портфолиото на големи клиенти и мали и средни претпријатија според кое поголемиот дел од кредитното портфолио на правни лица припаѓа на големите клиенти. Банката се насочи кон кредитирање на добро познати и етаблирани клиенти кои имаат добри развојни проекти, па заради тоа се забележува и значителен пораст на учеството на корпоративните (големи) клиенти во однос на МСП клиенти. Од аспект на структурата на кредитното портфолио на Банката на 31.12.2024 година, учеството на кредитите на корпоративните клиенти изнесува 78,7%, а кредитите на МСП учествуваат со 21,3% во вкупните кредити на правните лица.



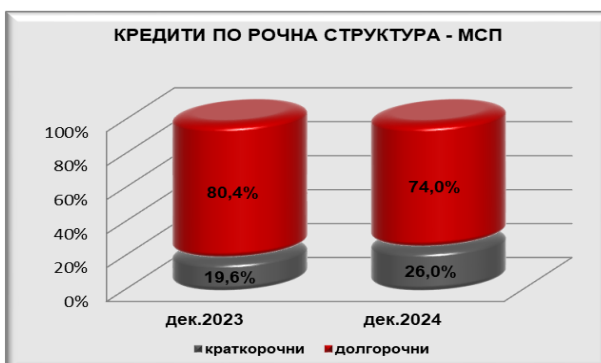
Според валутната структура, во кредитното портфолио на големите клиенти доминантно учество имаат денарските кредити од 94%, што ја потврдува стабилноста на оваа категорија кредитирање, а во исто време се забележува намалување на учеството на кредитите со девизна клаузула од 6,0% на 4,7%.

Во однос на рочната структура на кредитното портфолио на големите клиенти, се забележува намалување на учеството на долгорочните кредити во 2024 година во споредба со 2023 година. Учеството на долгорочните кредити во 2024 година изнесува 76,6% од вкупното портфолио на големите клиенти, што претставува намалување од 7,2 пп. Ова намалување на учеството на долгорочните кредити е компензирано со

порастот на учеството на краткорочните кредити, кои во 2024 година учествуваат со 23,4% во вкупното портфолио.

Според валутната структура, во кредитното портфолио на МСП се забележува дека учеството на денарските изнесува 97,5% што претставува зголемување од 2,9 пп во однос на 2023 година. Кај учеството на кредитите со девизна клаузула се забележува намалување од 2 пп и, заради тоа, нивното учество за 2024 година изнесува 2,5% во вкупното кредитно портфолио.

Во однос на рочната структура, кредитното портфолио на МСП се карактеризира со доминантно учество на долгорочните кредити, кои за 2024 година учествуваат со 74,0% во вкупното портфолио. Паралелно, краткорочните кредити забележуваат значителен пораст, учествувајќи со 26,0% во вкупното портфолио на МСП клиенти. Овој пораст од 6,4 процентни поени е особено видлив во однос на 2023 година, кога краткорочните кредити учествувале со 19,6%.

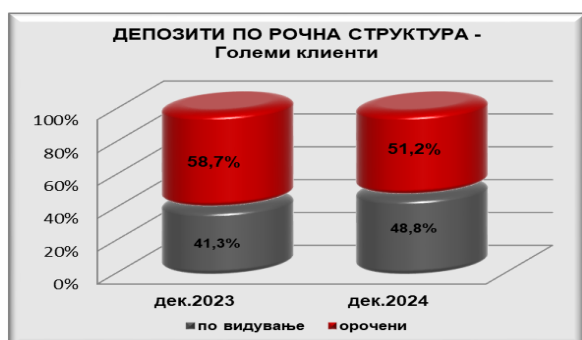


### ✓ Депозитно работење на големи клиенти и мали и средни претпријатија

Несигурноста и економските предизвици во текот на годината доведоа до намалување на депозитната база на корпоративните клиенти. Сепак, рочната структура на депозитната база останува релативно стабилна, при што депозитите по видување продолжуваат да учествуваат со помалку од 50% во вкупната депозитна база на корпоративните клиенти. Учеството на депозитите по видување во 2023 година изнесуваше 41,3%, а за 2024 година се зголеми за 7,5 процентни поени, достигнувајќи 48,8% во вкупната депозитна база на корпоративните клиенти.

За разлика од депозитите по видување, учеството на орочените депозити во вкупната депозитна база на корпоративните клиенти бележи намалување во однос на претходната година, но сепак тие продолжуваат да имаат доминантно учество, односно нивното учество изнесува 51,2%.

Во однос на валутната структура, денарските депозити продолжуваат да доминираат, иако нивното учество бележи пад од 5,6 пп во 2024 година. Денарските депозити учествуваат со 91,7%, додека девизните депозити учествуваат со 8,3% во вкупното депозитно портфолио на корпоративните клиенти.



Депозитната активност во делот на МСП за разлика од големите клиенти бележат тренд на пораст во однос на претходната година и тоа за 4,7% или 56,693 милиони денари во текот на 2024 година.

Анализирано по валутна структура и во 2024 година денарските депозити го задржуваат доминантното учество во депозитната база на МСП со 93,8%, при што бележат пораст на учеството од 2,3 пп во однос на претходната година. Учеството на девизните депозити пак бележи намалување во однос на претходната година и за 2024 година учествуваат со 6,2% во вкупната депозитна база на МСП клиентите.

Во рочната структура на вкупните депозити на МСП, депозитите по видување сè уште имаат доминантно учество од 93,1% во вкупните депозити на МСП клиентите. Орочените депозити учествуваат со 6,9% во вкупната депозитна база на МСП



клиентите што сепак е пораст од 0,9 пп

во однос на 2023 година.

### 6.3. Оддел со работа со население

Во текот на 2024 година, Банката им овозможи на своите клиенти професионално користење на производите и услугите, ставајќи акцент на ефикасноста и квалитетот на опслужувањето. Брзото и квалитетно опслужување беа во фокусот на сите активности, со цел задоволување на потребите на клиентите и подобрување на нивната искуство со Банката.

И во текот на 2024 година, Банката го насочи фокусот на работењето со население, во рамките на патот кон остварување на поставените деловни цели, а тоа вклучуваше:

- Подобрување на квалитетот на услугата, што доведе до зголемување на задоволството и лојалноста на клиентите кон Банката.
- Преземање активности за дополнителна продажба на производи и услуги на постојните клиенти, со цел да се оптимизира понудата според потребите на клиентите.
- Обуки, тренинзи и тестирање на вработените, со цел зајакнување на стручноста и знаењето на вработените во филијалите и експозитурите, што овозможи поквалитетно опслужување и решавање на потребите на клиентите.
- Континуирана поддршка на вработените за остварување на поставените продажни цели и редовно следење на нивниот напредок, што ја зголеми продуктивноста на тимовите.
- Подобрување на организацијата на работење и ефикасноста на процесите, што овозможи полесно и побрзо справување со клиентските барања, како и оптимизација на внатрешните работни процеси.

Преку овие активности, Банката продолжи да ја зајакнува својата конкурентност и да ја подобрува својата деловна позиција, обезбедувајќи континуиран раст и стабилност во однос на клиентите.



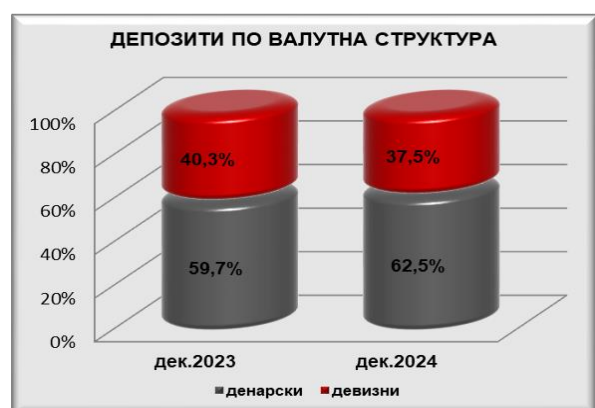
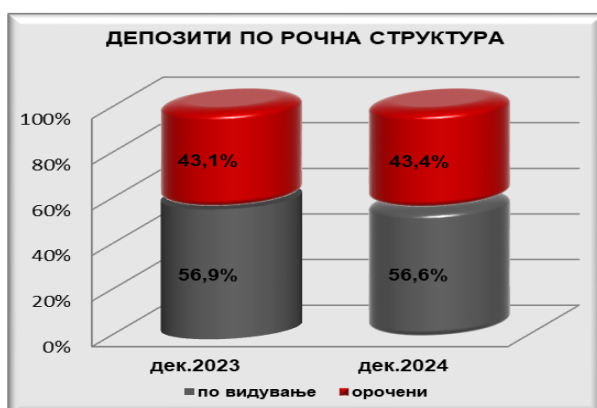
Преку целата година, Банката активно ја приспособуваше својата понуда во согласност со пазарните услови, потребите и барањата на клиентите, воведувајќи промени во условите и продажни промоции. Акцентот беше ставен на потрошувачките и станбените кредити, што овозможи зголемена конкурентност на понудата.

Успешната реализација на овие активности доведе до зголемување на учеството на потрошувачките кредити во портфолиото на физичките лица. Во вкупните кредити на домаќинствата, најголемо процентуално учество имаат потрошувачките и хипотекарните кредити, кои заедно учествуваат со 61,7%. Следат станбените кредити со 32,8%, додека останатите кредити, како кредитни картички и негативни салда, имаат помало учество.

Во областа на депозитното работење, Банката продолжи со систематскиот пристап во спроведувањето на стратегијата за задржување на постојното депозитно портфолио и селектирање на новите депозити, во согласност со променливите пазарни услови.

По валутната структура на депозитите во секторот домаќинства, штедењето во денари во 2024 година учествува со 62,5%, додека штедењето во странска валута учествува со 37,5% во вкупното депозитно портфолио.

Во однос на рочната структура на депозитите, депозитите по видување продолжуваат да имаат големо учество, односно 56,6%, додека орочените депозити до и над една година учествуваат со 43,4%. Забележан е тренд на пораст на орочените депозити во однос на претходната година, што укажува на зголемен интерес за депозити со повисока каматна стапка и долгорочна стабилност.



#### 6.4. Картично работење

Во текот на 2024 година, преку соработката со брендovите Visa и Mastercard, Банката продолжи со промотивните активности насочени кон зголемувањето на бројот на издадени кредитни и дебитни картички. Банката реализираше динамични презентации и партнерства со бројни физички и правни лица, со цел да ја прошири директната продажба на картичките, но и да привлече нови правни и физички лица за исплата на плата преку дебитни картички. Оваа проактивна стратегија не само што резултираше со аквизиција на нови клиенти, туку и продолжи да ја зајакнува долгогодишната доверба со постојните клиенти.

Вкупниот број картички на крајот од 2024 година изнесува 50.755, од кои 48,1% се однесуваат на VISA, додека 51,9% на Mastercard. Со картичките издадени од Банката, во текот на 2024 година се направени 3.364 илјади трансакции и реализиран е вкупен промет од 7.528 милиони денари. Споредбено со минатата година, бројот на трансакции преку картичките издадени од Банката бележи пораст од 7%, додека реализираниот промет е зголемен за 16%.



#### 6.5. Платен промет во земјата и странство

Во 2024 година Банката продолжи успешно да ги извршува активностите во делот на платните промети и максимално да се ангажира во задржување на довербата и одговарање на потребите на своите комитенти.

Банката работеше на доближување на производителите до постојните клиенти и привлекување нови преку понуди приспособени на потребите на клиентот и продолжи со обезбедување брза и квалитетна услуга.

##### ➤ Платен промет во земјата

Банката го реализираше денарскиот платен промет преку мрежата на филијали и експозитури и преку електронско и мобилно банкарство наменето за физички и правни лица.

Во текот на 2024 година се евидентирани позитивни движења во доменот на денарскиот платен промет. Износот на обработени трансакции на задолжување во споредба со минатата година бележи пораст од 3,1% со што се продолжува трендот на зголемување.

Покрај вообичаените стандардни услуги од платниот промет и во 2024 година, Банката продолжи да го промовира и да го развива користењето на електронското и мобилното банкарство.





## ➤ Платен промет со странство

Во текот на 2024 година, Банката продолжи со целосна и брза банкарска услуга, со цел ефикасно, квалитетно и навремено исполнување на барањата на клиентите.

Во периодот од 1.1.2024-31.12.2024 година во платниот промет со странство, Банката остварила пораст од 4,9% на бројот на реализирани плаќања, како и пораст од 0,4% на износот на реализирани плаќања кон странство.

Банката ќе продолжи да се стреми кон поефикасен, поквалитетен и лесно достапен банкарски сервис за реализирање на платниот промет со странство.



## 6.6. Електронско банкарство

Банката продолжи да го афирмира работењето на клиентите по пат на електронско банкарство и го задржа позитивниот тренд на раст и во бројот на корисници и според бројот на реализирани налози. На зголемувањето на бројот на корисници дополнително влијаеше и тоа што Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци.

Исто така продолжи растот и во бројот на корисници на апликацијата за мобилно банкарство ТТК М-банк со единствен, модерен и препознатлив дизајн, кој овозможува користење на производите и услугите на Банката, односно управување со сопствените финансии преку целосна достапност на банкарските услуги на мобилните телефони со оперативен систем Android и iOS, независно од времето и од локацијата на корисникот.

Евидентно е зголемување на бројот на корисници на електронските сервиси за информирање (СМС и е-пошта), што укажува на фактот дека клиентите ја препознаваат предноста на овој сервис, што овозможува брзо и сигурно информирање и контрола на состојбите на сметките, како и поголема безбедност и заштита при реализацијата на трансакциите.

## 6.7. Средства и ликвидност

Во текот на изминатата година Банката успешно управуваше со активата и пасивата, со ликвидносниот и валутниот ризик, како и со оперативната и стратегиската ликвидност, во согласност со законските и со подзаконските акти, а во линија со поставените цели и задачи од Комисијата за управување со актива и пасива, Одборот за управување со ризици и Комисијата за управување со ликвидност, притоа почитувајќи ги дефинираните регулаторни и интерни лимити за изложеност кон ликвидносниот и валутниот ризик.

Во текот на 2024 година целиот банкарски сектор, главно, функционираше во услови на непроменета монетарна политика. Каматната стапка на основниот инструмент за монетарно регулирање - благајничките записи (БЗ) во втората половина на годината во неколку наврати се намалуваше и се движеше од 6,30% до 5,55% на крајот на годината, додека понудениот износ на благајнички записи од 10 милијарди денари остана ист во текот на целата 2024 година.

Во текот на годината, Банката успешно се справи со промените на девизниот пазар, главно иницирани како резултат на растот на цената на основните производи предизвикани од зголемената увозна инфлација, како и на зголемените геополитички тензии во Европа, не само во нашата земја туку и во светот.



Банката одговори позитивно на предизвиците предизвикани од намалувањето на основната каматна стапка од страна на НБРСМ и внимателно ја водеше политиката на каматни стапки, со цел да одговори на потребите на своите клиенти без да ја наруши профитната маргина на Банката.

Во текот на 2024 година, каматните стапки на државните хартии од вредност имаа тенденција на намалување на стапката на принос и тоа кај 12-месечните денарски државни записи од 4,10% до 3,80%, кај 2-годишната државна обврзница од 4,55% до 3,85%, кај 3-годишната државна обврзница од 4,65% до 3,95%, кај 3-годишната обврзница со девизна клаузула 3,55%, кај 5-годишните обврзници од 4,50% до 4,20%, кај 15-годишните државните обврзници во денари каматните стапки се движеа од 6,00% до 5,60%, додека кај 15-годишните државните обврзници со девизна клаузула каматната стапка изнесуваше 5,35%.

Банката го пласираше вишокот ликвидни средства во хартии од вредност издадени од државата и НБРСМ, во расположливи депозити преку монетарните инструменти на НБРСМ, како и на Меѓубанкарскиот пазар на пари. Видот и инструментите што беа користени за пласирање на вишокот на средствата зависеа од тековната и планираната рочна структура на средствата и обврските на краток и долг рок како и од движењата на каматните стапки на пазарот на пари и на хартиите од вредност. Тековните потреби од ликвидни средства главно беа задоволени на домашниот меѓубанкарски пазар на пари.

Во изминатата година, коефициентот на ликвидната актива, како однос на ликвидната актива и вкупната актива, анализиран на месечно ниво, се движи во интервалот од 23,80% до 38,25% и е на нивото на ликвидност на банкарскиот систем. На 31.12.2024 година коефициентот на ликвидна актива изнесува 28,18%<sup>4</sup>.

Банката ефикасно и ефективно ја исполнува обврската за задолжителна резерва и во согласност со промената на Одлуката за исполнување на ЗР, каде што бројот на периоди на исполнување е намален од 9 на 8 периоди, просечно месечно постигнува коефициент на исполнување на денарската задолжителна резерва од 105,41%. Банката ја следи девизната ликвидност преку интерни оперативни лимити, со цел максимизирање на можностите за валутна и рочна трансформација на изворите на средства со едновремено исполнување на обврската за девизна задолжителна резерва во согласност со законската регулатива. Банката ја исполнува обврската за задолжителна резерва во евра со издвојување средства на девизната сметка на Народна банка на Република Северна Македонија во странство најмалку еднакво на 85% од пресметката и 15% од пресметаната задолжителна резерва во евра ги издвојува на девизната сметка во евра во МИПС во НБРСМ.

Структурата на ликвидната актива којашто ја одржува Банката овозможува ефикасно управување со ликвидноста, обезбедувајќи принос на вишокот ликвидност над пресметката на задолжителната резерва со пласманите во државни хартии од вредност (ДХВ) и благајнички записи (БЗ). Вложувањата на Банката во ДХВ и БЗ на крајот на годината изнесуваат 1.700,89 милиони денари и се зголемени за вкупно 7 милиони денари, односно за 0,4% во однос на вложувањата на крајот на минатата година. Кај вложувањето на Банката во ДЗ на 12 месеци е забележано намалување за 59 милиони денари, додека пак вложувањето на Банката во ДО е зголемено за 73 милиони денари. Вложувањата на Банката во БЗ на крајот од 2024 година изнесуваат 181 милиони денари и се намалени за 7 милиони денари.

Во текот на целата година Банката ја одржува агрегатната отворена девизна позиција којашто е во рамките на лимитот поставен со регулативата на НБРСМ и Политиката за управување со валутен ризик и ефикасно управува со девизниот ризик минимизирајќи ја веројатноста од настанување загуба како резултат на неповолно движење на интервалутарните односи на девизниот пазар.

---

<sup>4</sup> Во согласност со Политиката за управување со ликвидносен ризик со важност од 26.12.2024 година, како ликвидна актива се користи категоријата „Висококвалитетна ликвидна актива –ВКЛА“ од извештајот за Стапката на покриеност со ликвидност според Одлуката за методологијата за управување со ликвидносен ризик на НБРСМ.

Во текот на годината, Банката ги исполнува и регулаторните обврски за Стапката на покриеност со ликвидност - СПЛ на збирно ниво, ја следи СПЛ во денари и евра како значајни валути и ефикасно ја следи и одржува рочната структура на позициите од аспект на нивната усогласеност според преостанатата рочност на збирно ниво и според секоја значајна валута (денари и евра) преку извештаите за РС. Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик Банката ги утврдува и следи на збирно ниво и по значајна валута расположливите неоптоварени средства, го пресметува нивото на концентрација на изворите на средства според најголемите депоненти и според инструменти/производи, цената на изворите и нивната рочност, можноста за обновување на изворите и ги исполнува интерните ликвидносни показатели дефинирани во Политиката за ликвидносен ризик.

Во текот на 2024 година, Банката продолжи со континуирано следење и сервисирање на обврските од склучени кредитни линии одобрени од страна на Развојната банка на Северна Македонија (РБСМ), при што кредитните обврски на Банката на 31.12.2024 година се намалени за 33,2% и изнесуваат 64,3 милиони денари (2023 година: 96,1 милиони денари).

### ➤ **Трезорско работење**

Во текот на 2024 година, трезорот успешно ги извршуваше редовните активности, снабдување на филијалите и експозитурите со потребна готовина, вршеше обработка на домашната и странска валута, ги опслужуваше банкоматите поставени во изнајмени простории и го организираше транспортот на пари потребни за банкоматите кои се поставени во филијали и експозитури на Банката.

Во согласност со Одлуката за условите и начинот на вршење надзор на снабдувањето со книжни и ковани пари, а воедно и заради дисперзија на ризикот, Банката продолжи успешно да соработува со две надворешни лица во делот на вршење на услугата транспорт и пренос на готовина во денари и девизи со што се обезбедува зголемен квалитет и ефикасност во снабдувањето со готовина на деловната мрежа и опслужувањето на банкоматите.

Во натамошниот период, Банката ќе продолжи со процесот за унапредување на начинот на управување на транспортот, обработка и чување на готовина и други вредности во трезорот, опслужување банкомати, континуирано ревидирање на процедурите и упатствата за работа со цел да се обезбеди нивна усогласеност со динамично менливите потреби, како и зајакнување на контролата врз трезорското работење во организациските делови и единици на Банката, во насока на зголемувањето на оптимизацијата и рационализација на оперативните трошоци на работењето и квалитетот и ефикасноста на снабдувањето со готовина.

### ➤ **Работа со хартии од вредност**

Во деловната 2024 година Банката, во доменот на работа со хартии од вредност, преземаше мерки и активности за привлекување нови клиенти преку развиената мрежа на експозитури низ целата земја преку унапредување на квалитетот на услугите, следење на потребите на клиентите, информирање и известување за можностите и ризиците поврзани со инвестициите во хартии од вредност.

Покрај редовното тргување, продолжи да го промовира и електронското тргување со хартии од вредност преку платформата е-трејдер и, како резултат на унапредување на квалитетот на услугите и следење на потребите на клиентите, ја заврши календарската 2024 година со вкупно учество на пазарот на капитал од 3,99%, со вкупен промет од 1.031 милиони денари.

Во согласност со барањата на новите два закони - Закон за финансиски инструменти и Законот за проспекти и обврски за транспарентност на издавачите на хартии од вредност, во Банката, со Одлука од 1.7.2024 година, е формирана Работна група за усогласување со наведените закони и правилници по основ на истите, преку која ќе се координира имплементацијата на работењето на Одделот за работа со хартии од вредност, во согласност со новите барања на наведената законска и подзаконска регулатива. Врз основа на потребата за извршување на новите активности и надградба на постојната кадровска и техничка инфраструктура на Одделот, ќе се направи анализа од аспект на новата законска регулатива и ќе се разгледа можноста за дополнување на услугите кои ги врши Банката преку Одделот за работење со хартии од вредност.

## **6.8. Маркетинг и развој на производи**

Во 2024 година, Банката посветено се приспособуваше на пазарната динамика и на развојните потреби на клиентите. Во таа насока, продолжи со активно унапредување на понудата на производи и услуги со атрактивни и поволни услови, дизајнирани за ефикасно исполнување на финансиските барања и потреби на корисниците.

Банката одржуваше политика на конкурентни фиксни пасивни каматни стапки на депозитите на физички и на правни лица.

Во согласност со пазарните услови, во месец февруари, Банката ги зголеми пасивните каматни стапки на денарските и девизни штедни влогови на физички лица.

Дополнително, во месец април, воведо промотивни депозити за физички лица, Промо фикс депозити, во денари и во евра со фиксна каматна стапка на рочности од 15, 25 и 36 месеци, што привлече голем интерес и резултираше со значителен раст на депозитната база. Промотивната понуда на 15 месеци од јуни до крајот на годината, во повеќе наврати беше продолжена со непроменети фиксни каматни стапки од 3,7% за депозити во денари, односно 2,7% за депозити во евра.

Паралелно со унапредувањето на понудата за физички лица, Банката активно работеше на освежување и проширување на понудата на депозитните производи за правни лица наменета за големите клиенти, со фиксни каматни стапки и рочности до 36 месеци. Дополнително, условите на депозитниот производ „Отворен депозит“ во денари за правни лица на 12 и на 24 месеци беа ревидирани и приспособени за поголема флексибилност и можност за подобро искористување на средствата. Во октомври овој производ беше понуден и на финансиските институции.

Почнувајќи од март 2024 година, Банката воведо промотивни потрошувачки кредитни производи Промо Фикс смарт и Промо Фикс Вип, со привлечни фиксни каматни стапки и максимален рок на отплата до 120 месеци, со можност за избор со или без полиса за ризико животна осигурување.

Оваа атрактивна кредитна понуда во два наврати беше продолжена до крајот на годината, задржувајќи ги конкурентните и атрактивни фиксни каматни стапки за целиот период на отплата, како и максималниот рок на отплата до 120 месеци и им овозможи на нашите клиенти да ги искористат најповолните услови. Обезбедувајќи извесност и сигурност за клиентите, понудата привлече значителен интерес, доведувајќи до раст на обемот на новоодобрени кредити, зајакнување на кредитното портфолио и привлекување квалитетни кредитокорисници.

Со цел да обезбеди дополнителна вредност и максимална поддршка за корисниците во согласност со пазарните услови, Банката одржуваше понуда на конкурентни каматни услови и за ненаменските потрошувачки, хипотекарни и станбени кредити за физички лица, со и без полиса за ризико животна осигурување.

Понудата континуирано вклучуваше и модифицирани промотивни поволности, со цел да обезбеди максимален позитивен ефект и зголемување на задоволството на

корисниците, што поволно се одрази на растот на кредитното портфолио. Имено, ненаменскиот потрошувачки Сمارт кредит беше понуден со намалена провизија за одобрување додека станбениот, хипотекарниот, ЕКО кредитот како и потрошувачкиот кредит обезбеден со парични средства, континуирано, во текот на годината, беа во понуда без надоместок за одобрување, а за ненаменските потрошувачки кредити Смарт и Вип беше понуден максималниот рок на отплата од 120 месеци.

Соодветно и навремено се реализираа активности за усогласување на каматните услови на кредитното портфолио, како и понудените кредитни услови со тековната полугодишна промена на законските казнени каматни стапки и референтните каматни стапки.

Понудата на двата картични брендови, Visa и Mastercard, овозможија бројни поволности за корисниците во текот на годината, поголем избор за брз, едноставен, безбеден начин на плаќање со поволностите како: „3DS2 Secure“ безбедност за плаќање преку интернет, управување со дневните лимити за плаќање преку мобилното и електронско банкарство, бесплатна нотификација за реализирани трансакции преку мобилното банкарство и други. Корисниците на овие картички имаа можност да учествуваат во повеќе наградни програми и промотивни поволности во организација на Visa и Mastercard.

Во согласност со заложбата за исполнување на очекувањата и постојано унапредување на корисничкото искуство преку проширената мрежа од 84 банкомати на атрактивни локации, корисниците имаа можност брзо, едноставно и во секое време да подигнат или внесат готовина, без дополнителни трошоци.

Подобрените услови на производите и услугите, продажните промоции и промотивните активности придонесоа за јакнењето и проширувањето на соработката со постојните корисници, како и привлекувањето нови корисници кои својата плата или пензија ја добиваат во ТТК Банка АД Скопје.

Добро утврдениот концепт на унифицирани услови и оптималниот број производи приспособени за пошироки групи корисници и во текот на изминатата година придонесуваше за полесно комуницирање на карактеристиките на производите, успешна и ефикасна продажба.

Редовно се преземаа активности за усогласување на понудата на услугите во платните промети со нивниот развој и пазарните услови со истовремено обезбедување поволни цени и понуди. Понудата на едни од најповолните услови на пазарот за услугите достапни преку платформите на електронското и мобилното банкарство, како и нивното континуирано унапредување, придонесоа за одржување на позитивниот тренд на раст на бројот на корисници и налози преку електронските канали.

Во доменот на работењето со правните лица, основната карактеристика на деловниот однос беше диференцираниот пристап за сегментите на корпоративни и МСП-корисници. Приспособувањето на условите на кредитните производи во согласност со пазарните услови, достапноста, флексибилноста и индивидуалниот пристап на соработниците за кредитирање како веќе проверен и докажан концепт придонесоа за изнаоѓање ефикасни финансиски решенија и зачувување на долгорочните деловни односи со постојните корисници.

Со цел да се одговори на растечките потреби на клиентите и да се осигури понатамошното зајакнување на конкурентската позиција на пазарот, од јуни 2024 година, за квалитетните корпоративните клиенти Банката воведо Супер бизнис кредити за правни лица, дизајнирани да ги поддржат компаниите во нивниот раст и развој. Овие кредити нудат флексибилни услови и поволни каматни стапки за поддршка на тековните активности, новите инвестиции или проширување на бизнисот.

Екстерната комуникација како интегрален дел од маркетингот и промотивните активности и оваа година се фокусираше на реализација на маркетинг-целите, на зголемување на свеста и на создавање интерес за производите и за услугите што ги нуди Банката со цел раст на угледот и пораст на продажбата.

Сите новости во врска со производите и услугите редовно се претставуваа во рекламните материјали со препознатлив имиџ и со примена на единствен конзистентен начин на пренесување на информацијата до корисниците.

Во текот на изминатата година, со присуство на традиционалните и нови медиуми, Банката ја промовираше понудата на ненаменските потрошувачки кредити, станбените и хипотекарните кредити со животно осигурување, мобилното банкарство, промотивните депозити, како и платежните картички за физички и за правни лица.

Редовно беа претставувани и дистрибуирани сите информации, промени и рекламни материјали до вработените, со што навремено беа запознаени со сите новини во работењето на Банката.

Банката редовно и транспарентно ја известуваше јавноста и медиумите за сите значајни настани поврзани со работењето на Банката преку директна соработка со нив и преку својата интернет-страница.

Во делот на грижата за корисници, Банката реализираше брза и навремена реакција во однос на добиените поплаки што позитивно влијаеше врз имиџот на Банката, на подобрувањето на процесот на директна комуникација со крајните корисници и јакнењето на довербата кон Банката. Во оваа област беше ревидирана Политиката за управување со поплаки како нов интересен акт кој ги регулира општите начела и правила за управување со поплаки од клиенти, притоа следејќи ги регулаторните барања, највисоките стандарди и најдобрите практики.

## **6.9. Информатичка технологија и позадински работи**

Во 2024 година, Банката продолжи со спроведување проекти од информатичката технологија во областа на инфраструктурата и системскиот развој, со коишто се надгради хардверската и виртуелната инфраструктура, се поддржа комерцијалниот развој на производи, се консолидираа решенијата за автоматизација на работењето, беа развиени нови интерни решенија. Се надгради апликативното решение за управување со ризици, беа имплементирани измени за усогласување со новите регулаторни барања, се прошири и се подигна нивото на контрола во и вон работно време. Измените и подобрувањата на ИТ-системите овозможија Банката ефикасно да го следи растот на пазарот и обемот на работа и лесно да се приспособува кон промените во организацијата, промените во регулативата и кон решенијата за нови производи и услуги. Како најзначајни активности би ги издвоиле:

- Континуирана ИТ-поддршка на работните процеси во Банката;
- Надградба на банкоматите во согласност со Mandat Stripeless ATM upgrade;
- Надградба на системот за Open banking и доработка на постојните API-сервиси;
- Воспоставена електронска идентификација со користење на решението ONE-ID коешто во иднина би се користело за електронско извршување на деловните процеси без физичко присуство на клиентите на шалтерите во Банката;
- Имплементација на решение за Visa Direct Debit плаќања;
- Инсталација и пуштање во продукција на нов *storage* на примарната локација во систем-сала Скопје;
- Поголеми измени во апликацијата PCA, апликација за скоринг на клиентите за потребите на класификација;
- Започнат процес за промена на решението за генерирање податоци за кредитен регистар во согласност со новото упатство од Народната банка на Република Северна Македонија;
- Имплементирање на веб-страница за персонализирани известувања на клиентите за измените во тарифата на Банката;
- Имплементирано решение за генерирање годишни извештаи за надоместоци за клиенти физички лица.

## ➤ Позадинско работење

Во текот на 2024 година се зајакнува контролата на автоматизираноста на позадинските активности и ефикасноста на интерните контроли.

Навремено се следеа сите измени произлезени од законската регулатива.

Во текот на 2024 успешно е завршен проектот Visa Direct и започнато е да се работи на имплементирање на услугата во системот на Банката. Исто така, започнат е развој на нов производ Visa Platinum.

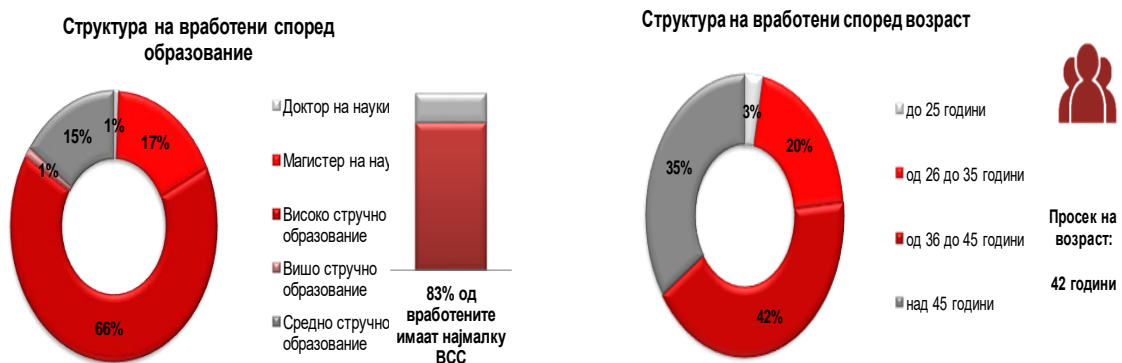
## 6.10. Човечки ресурси

Во текот на 2024 година, грижата за вработените и нивниот развој и обезбедувањето на целокупната логистичка поддршка на сите организациски единици остана клучна стратешка определба на Банката. Фокусот беше насочен кон унапредување на работните процеси, градење на организациската култура преку континуиран раст и развој на вработените. Покрај натамошно унапредување и прилагодување на процесите за регрутација и селекција, акцент беше ставен на внатрешната мобилност и на вертикалните унапредувања, на активности за задржување и постојано унапредување на благосостојбата и искуството на вработените, како и промовирање позитивен тимски дух. Следејќи ја економската состојба и случувањата на пазарот на труд, Банката продолжи да го унапредува системот на плати и надоместоци и да го зајакнува квалитетот на управувањето со човечките ресурси.

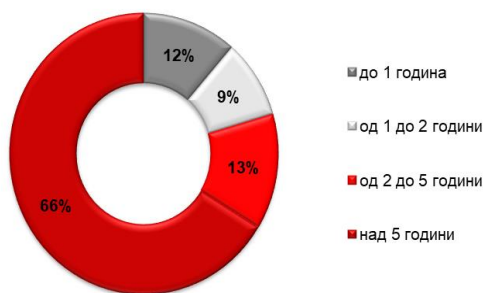
### ➤ Структура на вработени

Бројот на вработени заклучно со 31.12.2024 изнесува 262. Просечната возраст на вработените е 42 години, со просечен стаж во Банката од 11 години. Во согласност со родовата структура, повисока застапеност од 69% е на женскиот пол. Стапката на флукуација, заклучно со 31.12.2024 година, изнесува 9,7% и таа е индикатор за добрата поставеност на политиките за управување со човечките ресурси, како и за внатрешната организација на Банката. Релативно ниската стапка на флукуација укажува и на целокупното задоволство на вработените од професионалниот ангажман и услови, како и нивната мотивација за развој на понатамошна кариера во Банката.

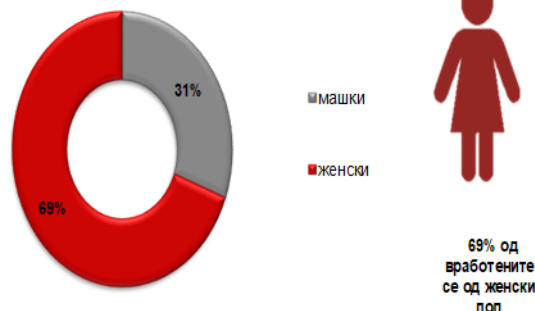
Структурата на вработени, заклучно со 31.12.2024 година, според образование, возраст, стаж и пол, е дадена во приказот подолу:



Структура на вработени според стаж во Банката



Структура на вработени според пол



### ➤ Стручно усовршување

Банката посветува значајно внимание на своите вработени како еден од најзначајните ресурси за остварување на своите стратешки цели. Инвестирањето во човечкиот потенцијал, вложувањето во тимската работа и стручното усовршување со цел нивен континуиран развој и унапредување во кариерата, продолжи да биде клучен приоритет и во 2024 година.

Во 2024 година, планот за стручно усовршување се реализираше речиси во целост. Покрај задолжителните законски обуки и обуките за новините во законската регулатива поврзана со банкарското работење (СППиФТ, ризици, информациска сигурност, заштита на лични податоци, корпоративно управување), во текот на 2024 година се реализираа 67 настани од едукативен карактер на кој присуствуваа 100 вработени. Четворица вработени во текот на 2024 година се стекнаа со специјалистички сертификати.

Во 2024 година, 18 лица со посебни права и одговорности и 3 лица носители на контролна функција присуствуваа на 37 едукативни настани во областа или професионалниот развој.

### 6.11. Внатрешна ревизија

Во доменот на внатрешна ревизија Банката продолжи да ги спроведува своите активности во согласност со Законот за банки, Одлуката за правила за добро корпоративно управување во банка и другите законски прописи како и повелбата, процедурата за работа и останатите интерни акти на Службата за внатрешна ревизија.

Активностите во овој дел се вршат во согласност со Годишниот план за спроведување ревизии, кој се изготвува врз основа на оцена на ризици, а е одобрен од страна на Надзорниот одбор на Банката.

Во текот на 2024 година, активностите на Банката во делот на внатрешна ревизија беа насочени кон ревидирање на следните области од работењето на Банката: контролинг и стратешко планирање; архивско и канцелариско работење; функција за управување со ризици; процес на спречување перење пари и финансирање на тероризам; платен промет во земјата; кредитирање на правни и физички лица; управување со репутациски ризик, примена на етички кодекс и политика за избегнување на судир на интереси; управување со сигурност на информативен систем и ИТ-активности; управување со преземени средства и активности за наплата на побарувања; управување со основни средства и безбедност; методологија за класификација (кредитен ризик); спроведување на политиката за наградување; како и работењето во мрежата на филијали/експозитури на Банката, вклучително и управување со готовина на благајни и банкомати и управување со готовина на надворешни банкомати.



Во текот на 2024 година, се спроведоа сите планирани ревизии во согласност со Годишниот план за 2024 година, со што целосно се опфатени планираните сегменти и деловни процеси предвидени во Годишниот план. Извештаите од спроведените ревизии редовно беа претставувани на седниците на Надзорниот одбор и на Одборот за ревизија на Банката. Надлежните одговорни лица и органите на Банката се информирани за наодите, за идентификуваните слабости и за препораките за нивно надминување преку писмени извештаи. Службата за внатрешна ревизија не спроведе вонредни ревизии.

На месечна основа, се следеше имплементацијата на препораките предложени во извештаите за ревизија и ги известуваше органите на Банката за статусот на нивната реализација. Најголемиот дел од предложените мерки се реализирани во дадените рокови, што ја покажува респонзивноста на Управниот одбор во однос на унапредување на контролните механизми и зголемување на ефикасноста на процесите со цел подобрување на целокупното работење на Банката.

Во текот на 2024 година, се изврши самооценување на работењето во согласност со интерните акти на Службата (Повелба за внатрешна ревизија и Програма за уверување во квалитетот и унапредување на Службата за внатрешна ревизија) и Меѓународните стандарди на IIA за професионална практика на внатрешната ревизија и Кодексот на етика.

Во текот на годината, Службата за внатрешна ревизија изврши проверка и изработка на извештаи за следење на постапувањето на Банката по Акциски план, во согласност со препораката на регулаторот.

За своето работење Службата за внатрешна ревизија изработи и достави до органите на Банката годишен извештај, кој по разгледување од Надзорниот одбор е доставен до Народната банка на Република Северна Македонија. Во текот на годината Службата изработи и полугодишен извештај за работењето кој беше разгледан од страна на органите на Банката.

## **6.12. Сигурност на информативниот систем**

Информативната сигурност во Банката е имплементирана во согласност со Одлуката за Методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката.

Во рамките на Банката е воспоставен систем на информативна сигурност, кој меѓу другото опфаќа:

- Процена на ризикот – преку воспоставен континуиран процес на идентификација на слабостите и закани кон своите информатички системи, вклучувајќи го ризикот од напади во дигиталниот простор;
- Следење на надградби и промени кои се изведуваат на информативниот систем на Банката - преку воспоставен процес на континуирано собирање и анализа на информациите од аспект на појава на нови закани и слабости на информативниот систем, вклучувајќи и закани во дигиталниот простор;
- Имплементација на сигурносни контроли - преку следење инциденти и оперативни контроли со кои се врши заштита на сигурноста на информациите и системите на повеќе нивоа;
- Тестирање на сигурноста на информативниот систем на Банката и тестирање на отпорноста на системите од напади во дигиталниот простор;
- Поделба на надлежностите на органите на Банката од аспект на управувањето со ризици поврзани со сигурноста на информативниот систем;
- Обезбедување непрекинато во работењето – преку дефиниран план за непрекинато во работењето и Планот за обнова од катастрофа, којшто се темели врз повеќе сценарија и којшто ќе овозможи оперативност и минимизирање на загубите во случај на тежок прекин на деловните процеси и



- Изготвување акти односно политики, стратегии, процедури и упатства со кои се постигнува сигурноста на информативниот систем.

Во однос на остварување на функцијата на управување со сигурноста на информативниот систем, во текот на 2024 година беше спроведена редовна процена на ИТ-ризиците за средствата на информативниот систем во согласност со Одлука за методологија за сигурност на информативниот систем во Банката и беше успешно спроведен планот за непрекинато во работењето на Банката.

Исто така, се следеше спроведувањето на надворешното тестирање на SWIFT-околината, се следеше одржувањето на нивото на подготвеност во согласност со Стратегијата за воспоставување на соодветно ниво на подготвеност на Банката за заштита од потенцијални закани присутни во дигиталниот простор, се следеше спроведувањето на активностите утврдени со акциски план за намалување на идентификуваните ризици произлезени од сумарната анализа на ризиците на средствата на информативниот систем како и активностите утврдени со акциски план од Одлука за методологијата за сигурност на информативниот систем на Банката со предлог активности.

Во текот на годината активно се следеа сите проекти што се имплементираа во Банката од аспект на сигурност на информативниот систем, како и пријавените и детектирани сигурносни инциденти и препораки за нивно отстранување или минимизирање од повторна појава на истите.

Во текот на годината беа извршени и редовни обуки на вработените во доменот на сигурност на информативниот систем, планот за непрекинато во работењето, социјален инженеринг и закани кои произлегуваат од дигиталниот простор што е во рамките на акцискиот план за зголемување на свесноста кај вработените и клиентите корисници на електронски услуги на Банката во однос на можните закани кои произлегуваат од дигиталниот простор и запознавање на вработените и клиентите за тоа како треба да се заштитат од потенцијални кибернапади.

### **6.13. Заштита на личните податоци**

Во 2024 година ТТК Банка АД Скопје продолжи да презема мерки и активности за обезбедување постојана интегрирана заштита на приватноста на личните податоци на клиентите и останатите физички лица.

Во континуитет се применуваа соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на потребното ниво на безбедност на обработката на личните податоци и заштита на приватноста на субјектите на лични податоци (интегритет и доверливост). Редовно се обезбедуваа изјави за тајност и заштита на личните податоци од вработените на Банката, заради поголема свесност и лична одговорност во организацијата во однос на заштитата на приватноста на клиентите. Се доделуваа соодветни овластувања за обработка на личните податоци и привилегии на пристап до лични податоци во согласност со начелото на минимален обем на податоци потребен за извршување на работните задачи за секое поединечно работно место.

Банката ги почитуваше начелата за обработка на личните податоци, особено водејќи сметка обработката на личните податоци да биде во согласност со законски дозволените основи, личните податоци да бидат собирани и обработувани за конкретни, јасни и легитимни цели и соодветни, релевантни и ограничени на она што е неопходно во однос на целите на обработка.

#### **6.14. Контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување перење пари и финансирање тероризам**

Службата за контрола на усогласеност на работењето на Банката со прописите и спречување на перење пари и финансирање тероризам со реализација на активностите во своја надлежност и во 2024 година целосно обезбеди работење на Банката во согласност со прописите и минимизирање на ризиците од неусогласеност, односно обезбеди минимизирање на ризиците од изречени мерки и санкции од регулаторните органи коишто би можеле да доведат до финансиски загуби или загуби на угледот на Банката. Во текот на 2024 година активностите на Службата за контрола на усогласеноста беа насочени кон: редовно следење на новодонесената регулатива и измените на важечката регулатива која се однесува на работењето на Банката, известување на вработените и членовите на Управниот и Надзорниот одбор на Банката за новините во прописите и следење на нивното навремено и соодветно имплементирање во работењето; преземање активности за идентификација и следење на ризиците од неусогласеност на работењето на Банката со прописите, вклучувајќи и следење на поплаките од клиентите на Банката; спроведување контроли на усогласеноста во согласност со Програмата и Годишниот план, при што во извештаите од извршените контроли на усогласеноста беше утврдено ниско (прифатливо) ниво на ризик од неусогласеност со прописите; вршење контрола на усогласеноста на ревидираните интерни акти и давање поддршка во стандардизацијата на процедурите и контролните правила за остварување на целите на усогласеност; давање насоки на вработените за правилна примена на прописите во форма на инструкции, препораки и одговори на прашања поврзани со спроведувањето на прописите во нивното секојдневно работење; соработување со други институции; редовно известување на Надзорниот и на Управниот одбор на Банката за остварувањето на функцијата контрола на усогласеност на работењето на Банката и реализирање други активности во согласност со прописите.

Активностите за спречување на перење пари и финансирање тероризам во Банката се вршеа во согласност со прописите за спречување на перење пари и финансирање тероризам. За соодветно управување со ризикот од перење пари и финансирање тероризам во Банката е усвоена Програма за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перење пари и финансирање тероризам, донесени се повеќе интерните акти од оваа област, кои во текот на годината беа ревидирани и воспоставена е соодветна организациска поставеност за управување со овој ризик со јасно дефинирани одговорности на органите на Банката, овластеното лице, заменикот на овластеното лице, Одделот за спречување на перење пари и финансирање тероризам, како и сите вработени во Банката. Во текот на 2024 година, со цел спречување перење пари и финансирање тероризам, а во согласност со регулативата, Банката вршеше мониторинг и анализа на клиентите и трансакциите, навремено ги доставуваше пропишаните извештаи до Управата за финансиско разузнавање, вршеше обуки на вработените од областа на спречување на перење пари и финансирање тероризам, вршеше примена на рестриктивните мерки, соработуваше со надворешните институции и постапуваше во согласност со прописите, со што континуирано обезбедуваше спречување инволвираност на Банката во активности поврзани со перење пари и финансирање тероризам или во други криминални активности од страна на нејзините клиенти, со што крајно се обезбедуваше заштита на угледот и репутацијата на Банката, како една од примарните задачи на Банката.

Службата за контрола на усогласеност и спречување на перење пари и финансирање тероризам во континуитет ќе продолжи да ги врши своите редовни активности во насока на обезбедување ефикасно работење на Банката во согласност со релевантните прописи.

## 6.15. Животна средина, општествени прашања и управување

Глобалните предизвици поврзани со климатските промени, социјалната нееднаквост, ранливоста на енергетските системи и одржливоста на социоекономското опкружување, се исклучително важни теми коишто ја засегаат секоја компанија.

### ➤ **Заштеда на енергија и придонес кон чиста животна средина**

Климатските промени, како една од најголемите глобални закани, добиваат сè поголемо значење и во активностите на банките, како општествено одговорни институции. Во тој контекст, заштитата на околината и фокусот на „зелен раст“ и неговото финансирање, сè повеќе стануваат дел од политиките на банките.

ТТК Банка АД Скопје, како општествено одговорна институција, во текот на годината беше посветена на активностите со цел да даде придонес кон создавањето „зелена“ и одржлива економија, што во крајна линија придонесува за унапредување на квалитетот на животот на граѓаните и подобрување на нивниот животен стандард.

Во однос на потрошувачката на електрична енергија на ниво на Банка, во 2024 година е остварена поголема потрошувачка на електрична енергија за 12,6% во споредба со 2023 година, но за 21,4% помала потрошувачка во однос на 2021 година. Иако, во 2024 година потрошувачката на електрична енергија е зголемена заради временските услови, зголемениот број вработени и повисоките трошоци за дистрибуција, останува фактот дека мерките за заштеда воведени во 2022 година сè уште даваат позитивни резултати. Доколку ја споредиме тековната 2024 година со годината пред воведувањето на мерките, можеме да заклучиме дека нивната ефикасност останува значајна и придонесува за одржување на оптимална потрошувачка. Ова потврдува дека континуираната примена на енергетски ефикасни практики има долгорочен ефект врз намалувањето на трошоците и одговорното управување со ресурсите.

### ➤ **Грижа за вработените, работни услови, развој и усовршувања**

Ценејќи ја клучната улога на вработените во развојот на Банката и остварувањето на целите и мисијата, Банката продолжува да имплементира современи практики за развој и грижа на своите вработени и да ги унапредува процесите на управување со човечките ресурси. Во текот на годината, покрај ревидирање и усогласување на интерните акти, Банката се приспособуваше на барањата на пазарот и на потребите на вработените, преку континуирано преземање активности за понатамошно градење на организациската и корпоративната култура, подобрување на мотивираноста и добросостојбата на работното место, промовирање на посакуваните вредности, поголема инклузивност, правичност и еднаквост. Воедно, во рамките на овогодинашното ревидирање на Процедурата за работно време и отсуства, се воведо зголемување на флексибилноста на редовното работно време во делот на доаѓање и заминување на вработените од работа, како и позитивни измени во делот на платен одмор во насока на можноста за користење дополнителни последователни 8 дена за таткото поради раѓање/посвојување на дете, покрај дозволените законски 2 дена отсуство по овој основ, како и користење 1 ден платен одмор од лични/оправдани причини. Измените се во насока на усогласување со добрите ESG-практики за соодветна грижа и позитивни придобивки за вработените.

Пристапот во развојот на вработените и нивните компетенции опфаќа соодветно планирање, прераспоредување и унапредување; приспособени методи и практики на регрутација, селекција и воведување во работа; обуки и стручно усовршување; стимулативно наградување и бенефиции; идентификување и развој на

таленти и на клучни раководни кадри, унапредување на организациската култура и на севкупните услови за работа. Исто така, значајно е што во текот на 2024 година се финализираа активностите во однос на автоматизација и електронско пополнување и одобрување на обрасците за оценување кое ќе се спроведе во првиот квартал од 2025 за оценувањето за 2024.

Како резултат на вкупните политики и практики во делот на вработените, вкупната стапка на флукуација се одржуваше на релативно ниско ниво од 9,7%, додека стапката на доброволна флукуација во 2024 година изнесуваше 6,6%. Во текот на оваа година, 10 вработени беа унапредени на раководни позиции.

Во 2024 планот за стручно усовршување е целосно исполнет. Покрај интерните и екстерните обуки, беа реализирани неколку специјалистички сертифицирани обуки. Исто така, 4 вработени во првиот квартал од 2024 година се стекнаа со специјалистички сертификати во делот ИТ - програмски јазици.

Во текот на 2024 година платите континуирано се усогласуваа, при што во последниот квартал се изврши помасовно нагорно ревидирање на системот на плати. Исто така, во текот на годината беа доделени и 33 варијабилни месечни награди и 5 годишни награди во согласност со критериумите за месечно и годишно варијабилно наградување утврдени во Политиката и Процедурата за наградување. Вреднувајќи го долгогодишното работно искуство, лојалноста и посветеноста, со јубилејни парични награди беа наградени 13 вработени за 10, 20, 30 и 40 години стаж во Банката.

Во 2024 година Банката го одбележа своето полнолетство на делување како ТТК Банка АД Скопје. По тој повод, во текот на годината се одржаа неколку активности со кои се чествувааше овој јубилеј: крводарителска акција во соработка со Црвен крст на која се доделија вкупно 45 благодарници, од кои: 39 благодарници на вработени кои даруваа крв за покажана хуманост и солидарност, 3 благодарници на ангажирани лица од надворешен соработник за покажана хуманост и солидарност, како и 3 благодарници на претставници на организаторите на настанот под Црвен крст и Институт за трансфузиологија на РМ за успешна организација и спроведување на акцијата за дарување крв; промовирање активности за превоз со еколошки чисти превозни средства по повод Денот на животната средина во кои учествуваа 19 вработени; средба – дружење со пензионирани вработени на која се доделија 40 благодарници за долгогодишна посветеност, вложен труд и значаен придонес во ТТК Банка АД Скопје и нејзините правни претходници.

Оваа година Банката им посака среќен и успешен почеток на 10 првачиња – деца на вработени и симболично ги награди со паричен ваучер од 3.000 денари.

Во насока на промовирање на спортскиот и тимскиот дух на вработените, Банката поддржа учество на 2 типа спортски активности, од кои: Bussines Run штафетна трка на која учество зедаа 4 вработени и Wizz Air Скопски маратон (маратон, полумаратон и трка од 5 км) на која учество зедаа 27 вработени.

Банката промовира еднакви можности за сите вработени и праведна родова застапеност со висок процент на вработени жени и жени на раководни позиции.

Просечната возраст на вработените е 42 години, со просечен стаж во Банката од околу 10 години. Од вкупниот број вработени 69% се жени. Во составот на Надзорниот одбор застапеноста на жените изнесува 29%, додека застапеноста на жени во УО е 33%. Во однос на останатиот раководен менаџмент (ЛППО), 52% жени се на високи раководни позиции во Банката, при што назначувањето се одвива исклучиво според заслуга и исполнување на пропишаните услови и критериуми.

ТТК Банка АД Скопје ја поддржува културата во која сите вработени можат слободно да укажат на неприфатливи практики и несоодветно однесување. Во Банката е донесен Правилник за заштитено пријавување преку кој им се овозможува на вработените да укажат на потенцијалните ризици поврзани со сериозни неправилности (вклучувајќи неетичко, незаконски, корумпирано и друго несоодветно однесување).

Банката се грижи и за безбедноста и здравјето на работното место и за социјална поддршка на своите вработени, при што овој дел е подетално регулиран со посебни интерни акти.

Во рамките на Банката функционира и Синдикална организација во која членуваат 178 вработени и којашто заедно со Банката, во текот на 2024 година учествуваше на традиционалните спортски банкарски игри во Охрид и на спортските игри по повод Денот на штедењето во Скопје.

#### ➤ **Дигитализација и достапност**

Иднината на банкарството е дигитална и ТТК Банка АД Скопје е целосно посветена во насока на остварување на целите за развој на пристапи во продажбата, развој на производи и услуги и развој на дистрибутивните канали.

Во 2024 година, Банката продолжи да обезбедува модерно и ефикасно банкарско работење од аспект на брзината и квалитетот на извршената банкарска услуга преку интернет банкарство (ТТК E-bank) и мобилната апликација (ТТК M-bank) Банката континуирано ја нуди оваа услуга без фиксни трошоци за приклучок и со најниски надоместоци. Со достапноста на дигиталните производи и услуги Банката дава поддршка на современиот начин на живот и потребата за брзи и ефикасни услуги што значајно придонесува и за зачувување на животната средина.

Во рамките на експозитурата Скопје Центар, Банката располага со дигитална зона ТТК 24/7 со два модерни банкомати каде што услугите се достапни 24/7: повлекување готовина, уплата на готовина, преглед на состојба на сметка, промена на пин код и др.

Банката нуди широка достапност и функционалност на деловната мрежа со цел да овозможи подостапни услуги на фреквентни локации во кое било време, во согласност со потребите на корисниците.

#### ➤ **Поддршка на проекти за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност**

Банката продолжи со поддршката на зелените кредити наменети за корпоративните клиенти и тоа преку активна реализација на долгорочниот кредит за енергетска ефикасност (ЕЕ) за правни лица и долгорочниот кредит за обновливи извори на енергија (ОИЕ) за правни лица од Програмата за финансирање проекти за енергетска ефикасност (ЕЕ) и за обновливи извори на енергија (ОИЕ) во соработка со Развојната банка на Северна Македонија АД Скопје.

Во рамките на стратегијата за општествена одговорност, една од најзначајните активности за 2024 година беше склучувањето на Договорите за соработка со агенциите на Обединетите нации (ОН) во земјава (ОН Програма за развој - УНДП и Меѓународната организација за миграции ИОМ) во рамките на Заедничката програма на глобалниот фонд на ОН „Зелен финансиски инструмент за подобрување на квалитетот на воздухот и борба против климатските промени во Северна Македонија“ Оваа кредитна линија е дел од глобалниот проект Green Finance Facility, кој има за цел да ја подобри квалитетот на воздухот и да се бори против климатските промени во Македонија. Зелената кредитна линија има за цел да обезбеди поволна финансиска и техничка помош за поддршка на реализацијата на инвестиции во обновливи извори на енергија и ефикасни енергетски решенија за корисници од следните целни групи: домаќинства во кои главен носител на приход е жена, самохрани родители, домаќинства со лица со попреченост, ромски домаќинства, лица погодени од Ковид-19, мигранти - повратници од странство и приматели на трансфери на средства. Покрај поволните кредитни услови, програмата обезбедува и грант од 30% на вкупниот износ на кредитот, со максимален износ од 7.000 УСД.



Со оваа иницијатива, Банката ја потврдува својата посветеност на поддршка на одржливите проекти и борбата против климатските промени, истовремено обезбедувајќи реални и достапни решенија за подобрување на животната средина и енергетската ефикасност во заедницата.

#### ➤ Вложувања во заедницата

Корпоративната општествена одговорност е фундаментална вредност на ТТК Банка АД Скопје, којашто интегрира социјална, хумана и етичка димензија. Посветеноста на ТТК Банка АД Скопје кон достоино спроведување на стратегијата за општествена одговорност придонесе Банката да оствари позитивни и успешни резултати во подигнување на свесноста за Банката, за градење углед на Банката како корпоративна општествено одговорна компанија, како и кон остварување многубројни позитивни придобивки за заедницата.

Во текот на 2024 година Банката го задржа континуитетот за поддршка на потребите и барањата на заедницата преку реализација на повеќе спонзорства во областа на културата, образованието и спортот меѓу кои: 64-то издание на реномираната културна манифестација „Охридско лето“, „42-то традиционално искачување на Титов Врв“ во рамките на кое редовно се спроведува и акцијата за чистење отпад на падините на Шар Планина, активностите на Кошаркарскиот клуб „Тетекс ТТК“ од Тетово во чишто рамки активно функционира и клубот на млади кошаркари, одржувањето на детскиот фестивал „Јаболчиња“ во Тетово, поддршка на активностите на Фудбалскиот клуб „ФК Олимпик“ од Скопје, на машиниот одбојкарски клуб „Работнички 71&72“ од Скопје, на годишниот концерт на перспективниот детски хор „Крешендо“ од Тетово, поддршка на реализацијата на меѓународната научна конференција „Нови хоризонти во психолошката наука и практика“ во организација на Институтот за психологија при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“- Филозофски факултет - Скопје, поддршка на реализацијата на летниот солистички концерт на македонскиот изведувач Гоко Таневски во Охрид.

По повод Светскиот ден на штедењето, под мотото „Паметно штеди за иднина што вреди“, а со цел поттикнување на развојот на здравите финансиски навики и проширувањето на знаењата за финансиските производи и услуги, ТТК Банка АД Скопје организираше едукативни работилници за дечиња од градинки и од основни училишта. Над 650 дечиња од 18 градови учеа за важноста на штедењето преку интерактивни презентации и едукативни игри. Заедно со нашите вработени, дечињата активно учествуваа во дискусиите за управувањето со парите и поставувањето финансиски цели.

#### ➤ Етичко управување

Одговорното однесување е императив за ТТК Банка АД Скопје. Банката редовно и навремено ги ажурира и транспарентно ги објавува податоците и информациите поврзани со работењето. Поставувањето ефикасен систем на корпоративно управување позитивно влијае на: јакнењето на довербата на нашите соработници, корисници и вработените во Банката, зголемувањето на транспарентноста на работењето, јасната организациска структура, како и ефикасните системи на следење и контрола на ризиците.

Претседател на Надзорен одбор

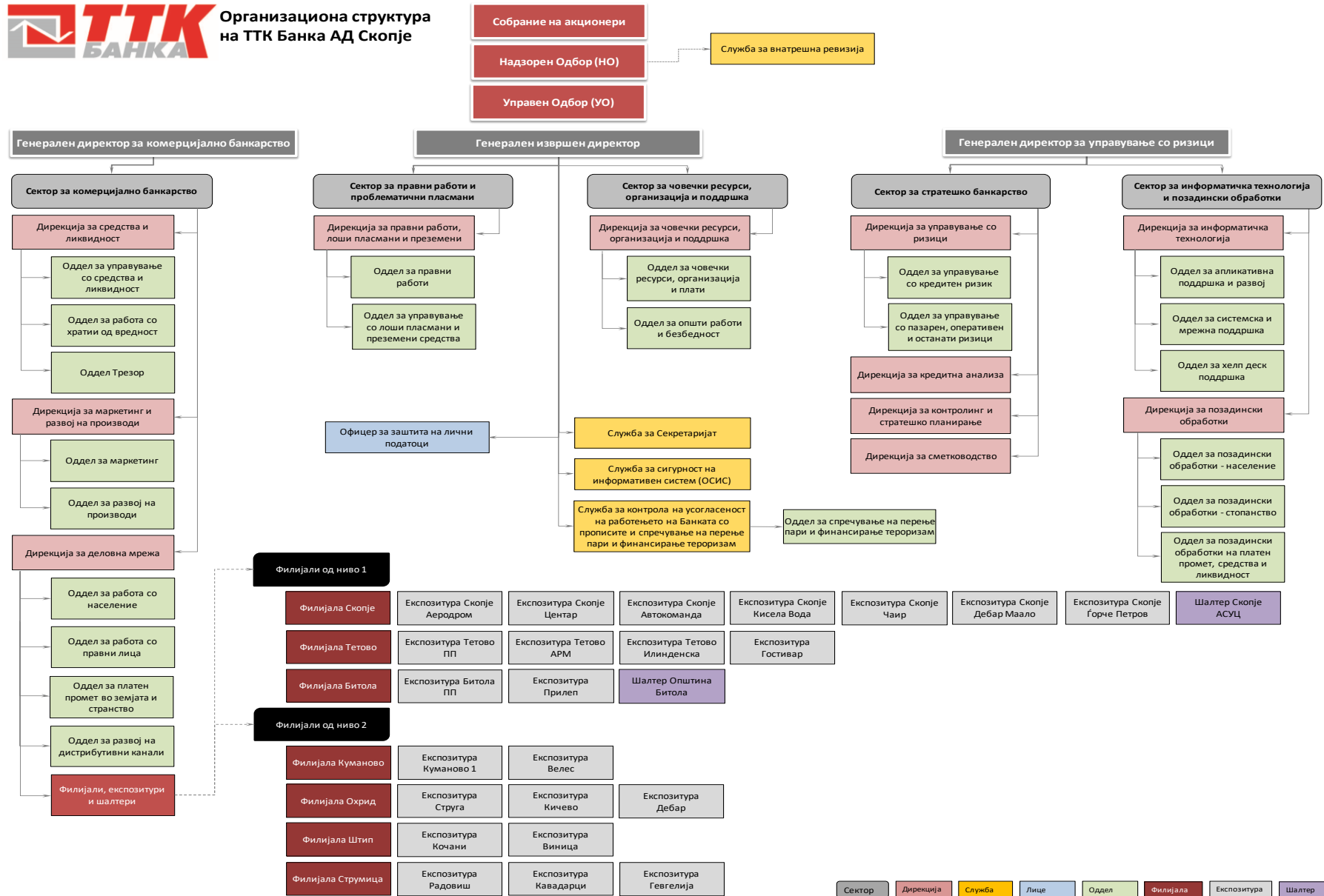
Бобан Стоговски



# ПРИЛОГ 1 - ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА НА ТТК БАНКА АД СКОПЈЕ



Организациона структура на ТТК Банка Ад Скопје



# ПРИЛОГ 2 – ИЗЈАВА ЗА ПРИМЕНА НА КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ



ТТК БАНКА АД Скопје  
ул. „Народен фронт“ 19а  
1000 Скопје, Македонија  
Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk  
е-пошта: ttk@ttk.com.mk  
ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638  
платежна с-ка: 290-1000000000-46

Врз основа на член 384-а од Законот за изменување и дополнување на Законот за трговските друштва („Сл. весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/2020) Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната

## ИЗЈАВА

### за примена на Кодекс за корпоративно управување

1. ТТК Банка АД Скопје применува Кодекс за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје донесен од Надзорниот одбор на Банката. Кодексот е поставен на интернет-страницата на Банката [www.ttk.com.mk](http://www.ttk.com.mk).
2. Кодексот за корпоративно управување ги опфаќа правилата на надзор и раководење во Банката со цел да се воспостават, одржуваат и унапредуваат правилата и стандардите за корпоративното управување во Банката засновани на постојната важечка законска и подзаконска регулатива и интерните акти на Банката кои ја сочинуваат корпоративната култура и вредности на Банката, со цел ефикасно и одговорно управување со Банката и намалување на ризикот во работењето, како и транспарентност на работењето на Банката.
3. Во текот на 2024 година нема отстапувања од правилата утврдени во Кодексот за корпоративно управување во ТТК Банка АД Скопје.

Управен Одбор

Генерален извршен директор  
Д-р Драгољуб Арсовски

Генерален директор за управување со ризици  
Наталија Алексова

Генерален директор за комерцијално банкарство  
М-р Димитри Троповски



# ПРИЛОГ 3 – ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОДЕКСОТ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ



ТТК БАНКА АД Скопје

ул. „Народен фронт“ 19а

1000 Скопје, Македонија

Тел.: 02/32 47 000 факс: 02/31 31 387

www.ttk.com.mk

е-пошта: [ttk@ttk.com.mk](mailto:ttk@ttk.com.mk)

ЕМБС: 6121110 ЕДБ: 4030006597638

тр. с-ка: 290-1000000000-46

Во согласност со член 42-а од Правилата за котаџија на Македонската берза АД – Скопје, Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје ја дава следната

## ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ

### со кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска Берза АД - Скопје

Ние, членовите на Управниот одбор на ТТК Банка АД Скопје, изјавуваме дека ТТК Банка АД Скопје во своето работење го применува Кодексот за корпоративно управување на акционерските друштва котирани на Македонска берза АД Скопје, објавен на интернет страната на Берзата [www.mse.mk](http://www.mse.mk).

ТТК Банка АД Скопје ги применува принципите и најдобрите практики на корпоративното управување предвидени во Кодексот според пристапот „примени или појасни зошто не се примени“, преку пополнување на Прашалници чија форма и содржина е пропишана со Кодексот.

Со оваа Изјава потврдуваме дека Прашалниците се објавени на СЕИ-НЕТ и на интернет страницата на ТТК Банка АД Скопје и дека одговорите во истите се точни и вистинити и веродостојно ја отсликуваат примената на принципите и најдобрите практики на корпоративното управување од страна на ТТК Банка АД Скопје пропишани со Кодексот за корпоративно управување.

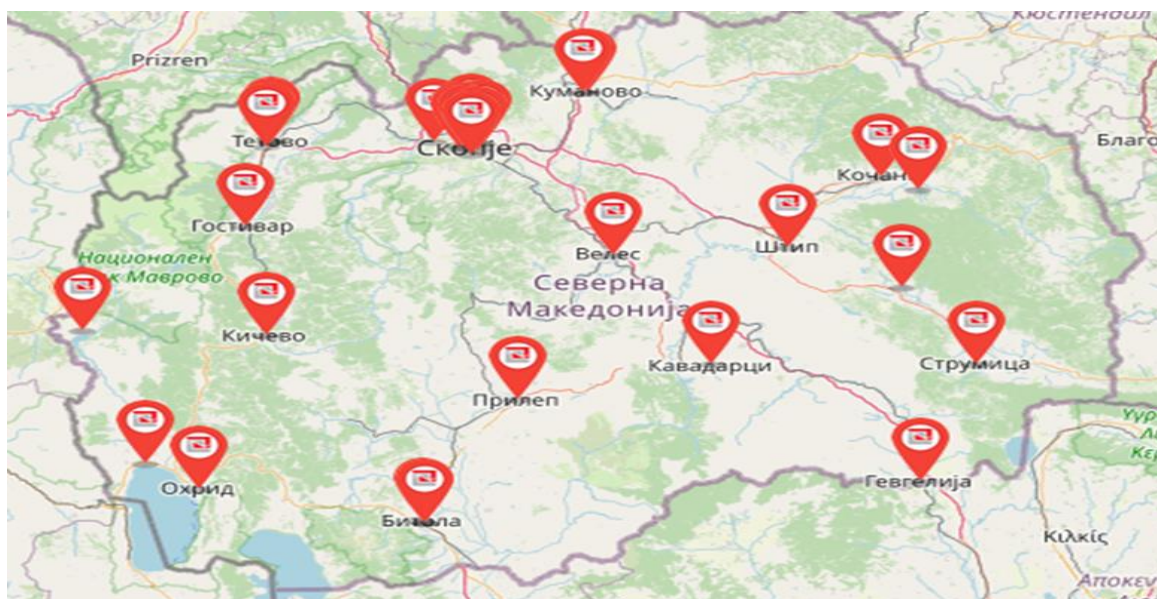
Управен Одбор

Генерален извршен директор  
Д-р Драгољуб Арсовски

Генерален директор за управување со ризици  
Наталија Алексова

Генерален директор за комерцијално банкарство  
М-р Димитри Трпovski

#### ПРИЛОГ 4 – МРЕЖА НА ФИЛИЈАЛИ И ЕКСПОЗИТУРИ



#### ПРИЛОГ 5 – МРЕЖА НА БАНКОМАТИ

